

UPOKOJENEC

Glasilo izdaja: DU Lovrenc na Pohorju

Letnik: 19

Številka: 1

Lovrenc, december 2011

UVODNIK

POZITIVNA MISEL IN UPANJE

Srečen je lahko človek, ki nosi v sebi pozitivno misel, upanje in dobro voljo, kar se pričinja že zgodaj zjutraj, ko se človek v postelji prebudi in ugotovi, da ga nič ne boli, in ko se premakne, je normalno gibljiv; takrat se že pričinja prijeten dan, ki je pred teboj.

Upanje je zelo pomembna vrednota v življenju, ki pravzaprav spremlja človeka skozi življenje, od jutra do večera, pa tudi ponoči, in rešuje mnoge pomembne trenutke v življenju. Kamorkoli usmeriš korak in kamorkoli si namenjen, da se boš pogovarjal, dogovarjal ali reševal določene zadeve, je vedno prisotno upanje, da boš zadevo dobro opravil in dosegel zaželeno cilje. Kako zelo velika je vrednota upanje v življenju, se dostikrat da težko povedati, saj velikokrat upanje rešuje celo življenje.

Če te pot popelje v bolnišnico in če imaš do predvidenega pregleda pri zdravniku še nekaj časa in sedeš na klopcu na dvorišču bolnišnice in opazuješ zgradbe bolnišnice okrog sebe, pa se ti pogled ustavi na oknih zgradb bolnišnice in pomisliš, kako veliko bolnikov je v sobanah za temi okni, ki so imeli še pred prihodom v bolnišnico tisoč in tisoč želja, toda žal, sedaj jim je pa ostala le še samo ena želja in upanje, da bi spet postali zdravi. Kako veliko upanje in želja sta to! To se ne da povedati z besedami, to moraš doživeti!

Ko študenta pot popelje na visoko šolo ali fakulteto, se mora srečati s kriteriji posamezne visoke šole ali fakultete. Dogaja pa se tudi to, da ko študentje polagajo izpit iz določenega predmeta, so včasih postavljeni pred dejstvo, da morajo čakati pred kabinetom ali prostorom, kjer se profesor nahaja in sprašuje iz predmeta, ki ga študentje polagajo. Dogodi se pa tudi to, da morajo študentje čakati malo časa, dalj časa ali pa veliko časa; najlepše pa je, če pride študent takoj na vrsto in običajno doseže tudi dober ali zelo dober uspeh. Takrat je za študenta in profesorja vse lepo in prijetno.

Dogodi se pa tudi to, da profesor pokliče hkrati dva ali pa tri študente. Običajno vpraša prvega in to kar prvi ne zna, vpraša potem drugega in končno še nekaj ostane za tretjega. In če takšen način spraševanja profesor obdrži ves čas izpraševanja, potem je rezultat takšen, da ta tretji najbolj nastrada. Če je profesor po srcu dober človek, še postavi za tretjega in drugega študenta novo vprašanje in običajno se konča tako, da so vsi trije študentje do neke mere zadovoljni. Najbolj pa prvi.

V takem primeru moraš ohraniti mirno kri, upanje in pozitivno misel.

Če pa polagaš pisni izpit iz matematike (Višja matematika) in prihajaš na izpit izven mestnega področja, pa med

prevozom (vlak, avtobus) razmišljaš, kaj dobro znaš, kaj manj dobro in kaj slabo. Nikoli ni študent ali pa zelo malokrat st odstotno pripravljen. V prostoru izpita, kjer se zbere okrog 100 do 150 študentov, te običajno posadijo ca 3 m oddaljenosti od sošudenta v vodoravni črti, da ni možna sosedska pomoč. Včasih se pa tudi zgodi ob dobri kontroli profesorja, da nenadoma dobiš pred seboj listek s prošnjo za pomoč. Imaš pa sam izračunane dobro polovico ali celo tričetrt naloge oziroma nalog, pa nenadoma ti vrže soseda – študentka, listek in te prosi za pomoč. In ko ugotoviš, da soseda zna manj od tebe, ji pristopiš na pomoč. Končni rezultat pa je, da ti je razpoložljivi čas skoraj že pošel in svoje naloge nisi mogel dokončati; dobil si pa slabšo oceno, a vendar še dobro pozitivno (8 točk).

VOŠČILO

Staro leto že mineva.
Lep naj bo vsak konec dneva.

Srečno bodi novo leto,
polno lepih si obetov!

Prinesi vse nam
zdravja, kruha in veselja.
Naj izpolnjena bo vsaka želja.

Ančka Dover

Vaš urednik časopisa
Jožef Javornik, ekonomist

Poleg vsega si pa opravil dobro delo za sošudentko, ki je pa nikoli v življenju nisi več srečal. Ostal je pa lep spomin na vse to.

Vse življenje je eno samo upanje in če vrednote upanja človek ne bi nosil v sebi in tudi ne pozitivnih misli, ne bi bil srečen. Kjerkoli se človek nahaja in kjerkoli kaj počne, vedno živi v upanju, da bo zadeve dobro opravil in da se bo vse dobro končalo.

Upanje in pozitivna misel naj prinašata srečo in zadovoljstvo in naj bosta velikega pomena za življenje in v življenju. Dajata naj tudi dobro počutje in razpoloženje ob mislih in upanju, da se bo vse dobro izteklo in srečno končalo.

Dolgočasja človek, ki nosi v sebi pozitivno misel, pričakovanje in upanje, ne pozna, ker negativne misli pri taki osebi oziroma osebah nimajo prostora.

K upanju, pričakovanju in sreči ter pozitivni misli bi naj služilo še zdravje, kar je temeljnega pomena v življenju in potem bi pa bilo vse v najlepšem redu.

Zelo dobro je upanje in pozitivna misel,
za uspeh, zdravje, srečo in zadovoljstvo,
kamorkoli te popelje pot,
na svoj način bodi srečen vsepovsod.

Znanje, spoštovanje, vera, upanje in ljubezen so najmočnejši na svetu!

Vaš urednik časopisa Upokojenec
Jožef Javornik, ekonomist

DRAGI OBČANI, DRAGE OBČANKE, UPOKOJENKE IN UPOKOJENCI!

Vesel sem, da se lahko v mandatu, v katerem ste mi občani zaupali vodenje občine, oglasim tudi v vašem časopisu in vam na kratko predstavim nekaj aktivnosti in načrtov.

Kmalu bo minilo eno leto, odkar sem nastopil županovanje. V tem letu se je zgodilo veliko stvari. Bili so meseci v znamenju načrtovanja, sprejemanja aktov in iskanja ter pridobivanja in razporejanja sredstev. Tako so prvi rezultati dela že vidni, eni bolj, drugi, kjer potekajo razgovori in usklajevanja, malo manj.

Dovolite mi, da vam ob tej priložnosti predstavim le nekaj dosedanjega dela in aktivnosti:

- da smo pričeli z izvedbo »Medobčinskega projekta vođoskrbe za naselje Smolnik, Fala, Ruta, Činžat«;
- da smo pred kratkim imeli otvoritev ceste Slepnic-Hojnik, ki ima 8 t osnega pritiska;
- da smo v letošnjem letu za obnovo zdravstvenega doma dodatno namenili 15.000 EUR sredstev, saj je naš cilj, da prostore zdravstvene ambulante preselimo v pritličje in tako tudi tistim, ki težje premagujejo ovire, zagotovimo normalen dostop do zdravnika;
- da smo glede na preteklo leto v letošnjem letu za 13 % povečali sredstva, namenjena za socialno varnost občanov in občank;
- da že od začetka mojega mandata potekajo aktivnosti za izgradnjo doma starostnikov, tako da se približujemo zaključni fazi razgovorov na tem projektu;
- da potekajo prizadevanja za vrnitev zemljišča, ki je bilo v preteklosti namenjeno za izgradnjo doma starostnikov in da se tudi tukaj približujemo končnemu rezultatu;
- da smo organizirali srečanje starostnikov nad 80 let in jih obdarili s simbolnimi darilci;
- da so v polnem teku priprave za podpis pogodbe za obnovo trškega jedra, pričetek katerega je predviden v letu 2012 oziroma 2013–2014, s to obnovo pa bomo v trškem jedru zagotovili tudi novo kanalizacijo, vodovod, razsvetljava, pločnike ...;
- da je Občinski svet Občine Lovrenc na Pohorju poleg drugih aktov sprejel tudi Pravilnik o štipendiranju v

Občini Lovrenc na Pohorju, s katerim bomo dijakom in študentom zagotavljali pomoč pri njihovem šolanju oziroma študiju;

- da tečejo aktivnosti v postopku sprejemanja prostorskega načrta v naši občini;
- da je zaradi finančne in gospodarske krize, ki narekuje racionalizacijo in vzdržnost moja pozornost usmerjena predvsem k rednemu spremljanju finančnih tokov, zmanjševanju stroškov ter nadzoru nad transparentno porabo sredstev v občini;
- da sproti spremljamo razpise države in EU, namenjene razvoju in se na le-te tudi prijavljamo, moja želja je, da bi uspeli in iz teh sredstev dogradili kulturni dom in razširili knjižnico;
- da so nas pred kratkim obiskali predstavniki države in da se nadaljujejo aktivnosti za izgradnjo ceste Ruta-Pesek, saj smo jasno zastopali stališče, da je cesta za turistični in gospodarski razvoj naše občine nujno potrebna;
- da smo veliko delali na izgradnji pozitivne podobe občine in prepričan sem, da nam je v veliki meri že uspelo.

V nadaljevanju bi želel, tako kot že nekajkrat doslej, ponovno poudariti, da sta razvoj turizma in zagotavljanje pogojev za razvoj drobnega gospodarstva še vedno eni izmed mojih prioritetenih nalog in da smo tudi na tem področju uspeli pripraviti že kar nekaj načrtov.

V ta namen smo pričeli s širitvijo poslovno-industrijske cone, tako da smo eno zemljišče odkupili, za nekaj drugih nepremičnin v tej coni pa uspeli doseči ugodno zamenjavo zemljišč, saj je naš cilj pridobitev novih gospodarskih vsebin, ki bodo predstavljale razvojno žarišče naše občine, okrepile gospodarski razvoj in prinesle večjo konkurenčnost in prepoznavnost našega kraja.

Zaradi uresničitve ciljev s področja turizma in krepitve gospodarskega razvoja naše občine je Občinski svet Občine Lovrenc na Pohorju v mesecu septembru imenoval Odbor za gospodarstvo, turizem in kmetijstvo. Zavedati se moramo, da ima Lovrenc zaradi svoje geografske lege številne možnosti za razvoj turizma in le z razvojem tega lahko omogočimo razvoj novih produktov z nadgradnjo obstoječih in

naravnih danosti ter tako pospešimo razvoj turizma na kmetijah in povečamo število nastanitvenih kapacitet.

Prav tako moramo v naši občini veliko pozornosti nameniti razvoju in spodbujanju podjetništva na lokalni ravni ter pripraviti pregled projektov na vseh področjih razvoja občine, še posebej tistih, kjer lahko koristimo vire iz državnega proračuna in vire preko skladov Evropske unije.

Seveda sem prepričan, da bo Odbor za gospodarstvo, turizem in kmetijstvo s sistemskim pristopom in izkušnjami našel rešitve za razvoj turističnih vsebin in za razvoj ter spodbujanje podjetništva v naši občini.

Naj še poudarim, da ob vseh načrtih in aktivnostih nismo pozabili na tekoče naloge občine, saj zagotavljamo sredstva za družbeni razvoj, v smislu delovanja naših društev in organizacij, saj le-te skrbijo za kulturno, športno, turistično dejavnost in na splošno družabno življenje v našem kraju. S proračunskimi sredstvi poskrbimo tudi za starejše

in onemogle, predšolsko in osnovnošolsko vzgojo, knjižničarstvo, socialno varstvo občanov ter požarno varnost in civilno zaščito.

Kot vidite, nas čaka še precej dela, da je še veliko problemov, ovir in nepredvidljivih situacij, ki se jih čez noč ne da rešiti. Ker verjamem v pogovor, dialog in izmenjavo različnih mnenj, bom zelo vesel, če se boste s svojimi idejami, kritikami, pobudami ali opozorili osebno oglasili pri meni in ne preko klepetalnice, ulice ... Vrata občinske hiše so vam odprta, sam pa sem vedno pripravljen na pogovor in upoštevanje vaših mnenj, zato rej dobrodošli.

In ker se nezadržno bliža konec leta, bi vam ob tej priliki zaželel še lepe božične in novoletne praznike. Preživite jih v ljubezni in krogu svojih najdražjih, v prihodnjem letu pa naj se vam uresniči veliko vaših načrtov in želja.

Joško Manfreda, župan

SPOŠTOVANE UPOKOJENKE IN UPOKOJENCI, LOVRENČANKE IN LOVRENČANI!

Gospod Jože Javornik je vztrajen gospod in obljubiti sem moral, da bom tudi v prihodnje ostal dopisnik našega časopisa. Želel je, da se tokrat osredotočim na gospodarsko situacijo v naši občini. Ker nimam dostopa do svežih informacij, kaj se dogaja v naših gospodarskih družbah v času recesije, lahko le z zadovoljstvom ugotovim, da so vodstva lovrenških podjetij spretno krmarila skozi krizne čase in upati je, da bo tako tudi v prihodnje. Mogoče se niti ne zavedamo dovolj, kako pomembna so ta delovna mesta za naše ljudi, ki bi drugje zelo težko dobili zaposlitev, saj gre predvsem za nižje izobraženo in priučeno delovno silo. Res, da so osebni dohodki temu primerni, toda podeželje na srečo nudi tudi dodatne možnosti, ki nekoliko pocenijo življenje in ohranjajo pridobljeni standard.

Toda tudi tu obstajajo meje. Ni mogoče na dolgi rok zagotoviti pasu, medtem ko nepošteni posamezniki ob pomoči svojih političnih botrov izčrpavajo podjetja za svoje lastne egoistične interese. In ker se podobno dogaja na državnem področju, smo priče popolnemu razvrednotenju idealov, za katere smo si prizadevali med osamosvojitvijo ob ustanavljanju lastne države.

In kaj lahko storijo preprosti ljudje v dani situaciji, ko se počutijo popolnoma nemočne in izigrane? Normalno bi bilo, da imamo možnost na volitvah izbrati ljudi, ki jim zaupamo, a nam žal volilni sistem tega v celoti ne omogoča. Še vedno je odvisno od vodstev strank in posameznih list, kam bodo umestile ljudi, ki jim zaupamo. Dejstvo je, da na kratek rok ne moremo spremeniti ničesar. To pa ne pomeni, »da lahko vržemo puško v koruzo«. Truditi se je potrebno za to, da bodo občečloveške vrednote ponovno dobile svojo veljavo. Tu pa lahko storimo veliko sami, doma v družini, vzgojitelji in učitelji pri predšolski in šolski vzgoji otrok, vodilni in ostali zaposleni na delovnih mestih ... Še vedno imamo ljudi v sebi sposobnost ločevati dobro in

zlo, še vedno nas skriti glas, ki mu eni pravimo »vest«, nenehno opozarja. Moderna družba tega izraza skoraj več ne pozna, vendar čuti potrebo, da bi delovala moralno, etično, zato sestavlja za posamezne stanove razne etične kodekse, ki se jih posamezniki na vso moč trudijo izigrati. Ponovno se zavedamo, da niso dovolj le strokovna znanja, nujno je, da so nosilci teh znanj tudi odgovorne, poštene osebnosti, ki jim ni mar le za osebno korist.

Preprosto ne sprejemam sodobne logike, če hočeš biti politik, moraš biti vsaj malo baraba, najpomembnejše je, da si uspešen, pa čeprav si do uspeha prišel po nezakoniti poti. Zadnji primer novačenja Zorana Jankoviča me spominja prav na to. Sprašujem se, ali so pobudniki akcije kratkega spomina ali jim res gre za javno dobro ali le za njihovo dobro ali pa so do kraja naivni. Pa to še ni najhujše, žogico so pobrali novinarji in snovalci raznih anket, ki nas bodo z njo obmetavali do volitev. Ker je v nas čredni nagon, saj smo bili stoletja pod tujo oblastjo, ocenjujem, da bomo slepo nasledili ciljno naravnanim informacijam, ne da bi jih bili sposobni sami presoditi.

Pa se vrnimo nazaj na naš lokalni nivo. Kot ste opazili, sem se osebno popolnoma umaknil iz lokalnega političnega življenja, da bi na ta način omogočil novemu vodstvu, da brez vmešavanja nadaljuje načrtano razvojno pot lokalne skupnosti. To pa ne pomeni, da se za dogodke na lokalnem nivoju ne zanimam. Na kadrovske področje me skrbijo predvsem dogodki, povezani z imenovanjem direktorice občinske uprave, namere o premestitvi višjega referenta za področje družbenih dejavnosti v Center za socialno delo v Ruše, delna zaposlitev v finančni službi, ki naj bi pokrivala tudi turistično pisarno ... Vesel sem, da se nemoteno nadaljujejo projekti, ki so bili načrtani v prejšnjem mandatu (vodovod Činžat–Ruta, cesta na Recenjaki, komunalni vodi na Sončni poti, prostorski plan ...). Vztrajati je potrebno

pri pričetku rekonstrukcije ceste skozi trško naselje leta 2013, ki smo jo uspeli uvrstiti v državni razvojni načrt že v prejšnjem mandatu. To je še posebej pomembno, ker je rekonstrukcija ceste vezana na zamenjavo vseh komunalnih vodov, ki so že v poraznem stanju. Prav tako je potrebno vztrajati pri zahtevi, da lastnik elektrarne z lastnimi sredstvi zagotovi preplastitev ceste od Škarjarne do Bitnerja, saj je to pogodbeno obveza od vsega začetka.

Nekoliko me skrbijo obljube župana glede gradnje vrtca in doma starostnikov, kjer se že operira z imeni izvajalca, čeprav dokumentacija ni pripravljena in niso dani pogoji za javne natečaje za oddajo del. Ker je na tem področju, vključno z nakupi, prodajami ali menjavami zemljišč, največ priložnosti za korupcijo, pozivam župana, da od javnih uslužbencev dosledno zahteva upoštevanje predpisov javnega naročanja in prometa z javnim premoženjem lokalne skupnosti. Opozoril bi tudi na dejstvo, da je v primeru doma starostnikov nujno potrebno predhodno obnoviti koncesijo ali jo na novo pridobiti, saj bi dom v izključno privatni lasti bil mnogo predrag za naše ljudi, v njem bi domovali redki domačini ter predvsem bogatejši iz drugih okolij. To pa ni bil naš cilj v preteklosti in tudi ne more biti danes.

V klepetalnici sem zasledil nezadovoljstvo glede pričetka gradnje nogometnega igrišča in ugotovitev, da smo zemljišče, predvideno za nogometno igrišče, v preteklosti namenili izgradnji parkirišča, ki sameva prazno. Res je, prazno je v večernih urah predvsem zato, ker vsi športniki, vključno z nogometaši, parkirajo pred vhodom v šolo in na

zasebnem parkirišču sosednjega bloka, čeprav so bili neštokrat opozorjeni, da je bilo parkirišče izgrajeno za potrebe športne dvorane in vrtca. Nobena nogometna žoga ni toliko vredna kot življenje enega otroka, ki bi ga na poti v šolo ali vrtce izgubili v prometu. Prepričan sem, da bo novo vodstvo občine uspelo zagotoviti tudi igrišče za nogomet, saj je bila to tudi njihova predvolilna obljuba, osebno pa mislim, da sem za potrebe športa v preteklosti storil dovolj. Naj na kraju izrazim zadovoljstvo z vzdrževanjem cest, ki v preteklosti niso bile deležne dovolj pozornosti, predvsem zaradi večjih projektov na področju ekologije in obnove šolskega prostora.

Zaključujem z mislijo, ki sem jo napisal v Smernicah razvoja lokalne skupnosti za obdobje mojega županovanja. Želeli smo nadoknaditi zamujeno v obdobju, ko nismo imeli svoje občine. Pri tem nismo nasledili na čeri političnih ali strankarskih razhajanj. Naš cilj je bil doseči višji standard na področju družbenega in gospodarskega življenja v lokalni skupnosti. Tega cilja ni bilo mogoče v celoti uresničiti v prvih desetih letih delovanja lokalne skupnosti, to bo tudi v prihodnje odgovornost vseh, ki bodo usmerjali krmilo lokalne skupnosti. Najpomembnejše vodilo pri našem razvoju pa mora ostati človek, kot središče dogajanja. Ni projekta, ki bi opravičeval, da se na to lahko pozabi ali da se z ljudmi lahko manipulira.

Blagoslovljen božič in uspešno novo leto vam želim!

Franc Ladinek, dipl. oec., bivši župan

»NE BOJTE SE ŽIVLJENJA!«

T. Pavček

Spet je leto naokrog in spet je na vrsti pogovor z vami. Prebiram, kar sem zapisala v preteklih letih, in zdi se mi, da se ni kaj posebej spremenilo. Ali pač?

Če so prejšnja leta zaznamovala sila dinamični posegi v zunanji izgled urejenosti našega osnovnega šolstva v kraju, pa ga je v tem letu začela zaznamovati ponotranjenost. Nekako tako, kot nam kaže hierarhija potreb po Maslowu, ki je definirana glede na njihovo pomembnost na:

- fiziološke potrebe,
- potrebo po varnosti,
- potrebo po pripadanju in ljubezni,
- potrebo po ugledu, spoštovanju,
- potrebo po samoaktualizaciji (samouresničevanju).

Prvi nivo predstavlja fiziološke potrebe, najvišji nivo pa psihološke oz. potrebe, povezane s samoaktualizacijo ali samorastjo. Za pojavitev potreb na višjem nivoju je potrebna zadovoljitev potreb na nižjem nivoju. Šele, ko so zadovoljene fiziološke potrebe, se lahko uresničujejo psihološke. Ko posameznik napreduje po piramidi potreb, se prioriteta potreb prilagaja glede na trenutni nivo potreb. V primeru, da kasneje katera od potreb na nižjem nivoju ni zadovoljena, se tako posameznik začasno osredotoči na nezadovoljeno potrebo in le-tej določi prioriteto. Pri tem ne pade na nižji nivo potreb.

Tukaj nekje se mi zdi, da smo sedaj v naši šoli in vrtcu. Fiziološke potrebe, nujne za obstoj, ki predstavljajo temelj

piramide, so trenutno bolj ali manj zadovoljene. Tem sledijo potrebe po varnosti, po ljubezni in pripadanju, nad njimi so potrebe po spoštovanju in nad temi se nahajajo potrebe po samoaktualizaciji. Zgornji del piramide je neprimerno težje doseči in zadovoljiti, zakaj za uresničitev le-tega ne potrebujemo materialnih sredstev, ampak je potrebno graditi na človeku, na osebnosti, na osebni rasti, samospoštovanju in samouresničevanju.

Velik del te nadgradnje na naši šoli in v vrtcu zagotovo predstavlja ves naš trud, da bi dosegli medsebojno spoštovanje in toleranco do drugačnosti in skrb za dobre medosebne odnose, ki je naša prioriteta že nekaj let. Napredujemo počasi, včasih se vprašamo, če sploh. Da bi dosegli čim boljše medosebne odnose med učenci, se skupaj lotimo številnih dejavnosti in dodatnih aktivnosti: iger in delavnic pri razrednih urah, socialnih iger, neformalnih druženj z učenci in starši, številnih skupnih prireditvev, jesenskih piknikov s kostanji, pomladanskega druženja vseh generacij, prostovoljstva. Organiziramo številne obogatitvene dejavnosti v tednu otroka, aktivne zimske počitnice, sodelovanje v Simbiozi.si, Sadežih družbe in še v mnogo drugih drobnih stvareh, ki jih morda naši učenci in starši ne opazijo, so pa neprestano navzoče in usmerjene. Velikokrat smo zaradi odziva in uspešne izvedbe ponosni, včasih pa zaradi nasprotnega tudi žalostni. Želimo si, da bi z naše šole odhajali učenci, ki bi bili pripravljeni na zahteve sodobnega sveta,

ki bi se znali vedno učiti, ki bi imeli vseživljenjska znanja, pomembna za dobro funkcioniranje v današnjem svetu.

Naši mladi bi se morali zavedati, da njihova konkurenca niso sošolci, ki so najboljši v razredu, tako kot je bilo včasih. Dejstvo je, da so njihova najhujša konkurenca mladi Kitajci in Indijci. Na harvardski univerzi, na primer, so lani razpisali 60 štipendij in 48 so jih dobili Kitajci s Kitajske.

Upam, da mi ne boste zamerili, če se bom tokrat sprehodila po svetu in povzela nekaj aktualnih razmišljanj o sodobnem mladostniku. Težave namreč, s katerimi se srečujemo in o katerih velikokrat razpravljamo učitelji v zbornici, so splošne in ne samo naše, lovrenške ali slovenske: od teh, kako pritegniti odraščajoče otroke in mladostnike, jih privabiti iz njihove samote pred televizijskimi ekrani in računalniki v družbo vrstnikov, kako jih pridobiti, da bodo aktivni in da se bodo sami potrudili za pozitivno učenje in druženje s prijatelji. Velikokrat namreč doživljamo, tako starši kot učitelji, da si naši učenci namesto družbe vrstnikov in prijateljev izberejo računalniški zaslon. Posledice tega so vidne: težave pri vključevanju v družbo, čustvene in vedenjske težave, težave pri komunikaciji, pasivnost, pomanjkanje domišljije, agresivnost zaradi nasilnih filmov, plitvih resničnostnih šovov in številnih reklam, katerim so priča že od ranega otroštva. Kajti snovalci reklam prav dobro vedo, katera je njihova ciljna populacija in kako jo doseči. Pravijo, da danes mlade še najbolj razumejo oglaševalske agencije in tržniki in to veliko bolje kot njihovi starši in učitelji. In ko takole zbombardirani od življenja pred različnimi ekrani (televizijskimi, računalniškimi, telefonskimi ...) pridejo v šolo, je nekaterim težko dopovedati, da se je potrebno prilagoditi instituciji, ki od njih zahteva aktivnost, ustvarjalnost in delo. Resnica je, da je situacija mladih danes zelo težka; ko zaključijo šolanje, ostanejo na cesti, brez službe, živeti pri starših. Zaradi obupne situacije, brezizhodnosti, težkega vzpostavljanja odnosov zapadajo v odvisnosti, nihilizem, negirajo odgovornosti. Italijanski filozof Umberto Galimberti v svoji knjigi *Grozljivi gost* lepo zapiše, da »mladi živijo ponoči, ker jih podnevi nihče ne potrebuje«. Žalostno. Zagotovo je knjiga vredna branja in je apel staršem, učiteljem in družbi, saj nakaže različne drže in misli, kako generaciji dolgočasje vrniti mladost ognjevitosti, uporništvu, domišljije in sposobnosti iskanja samega sebe. Po njegovem mnenju niso bili mladi še nikoli tako problematični kot zdaj. Ukvarja se z vprašanjem, zakaj njihovo srce tava v depresivnem niču in eksistencialni praznini. Pravi tudi, da ko prihodnost na sedanost ne deluje več kot motivacija, starši izgubijo avtoriteto, saj se spremenijo v otrokove pogodbene stranke: »Če boš izdelal razred, ti bom kupil motor. Če boš diplomiral, ti bom kupil avto.« Ko starši izgubijo avtoriteto in postanejo otrokovi prijatelji, je katastrofa neizogibna, kajti mladi si želijo avtoritete, čeprav tega ne pokažejo. Ko prebiramo te vrstice, ki jih je zapisal Italijan Galimberti, mar ne najdemo v njih tudi koga bližnjega, sosednjega, morda celo našega?

V letošnjem letu smo začeli v šole uvajati nove, posodobljene učne načrte. Zadnji učni načrti so bili sprejeti leta 1999 in prav zaradi zahtev sodobnega sveta in človeka je v izobraževanju zelo poudarjena individualizacija in diferen-

ciacija pouka. Pouk je posodobljen predvsem tako, da so nekatere vsebine odvzete, nekatere skrajšane, nekatere izbirne. Poudarek je na dejavnosti, ki jih izberemo, da svoje učence naučimo določenih, predpisanih vsebin. Teh aktivnih oblik učenja je veliko in učitelji na naši šoli smo že drugo leto v projektu Šole za ravnatelje, ki se imenuje Učenje učenja. Razmišljamo, kako svoje učence naučiti strategij dobrega in uspešnega učenja in kako jim pomagati osvojiti najbolj njim prijazne strategije. Z uvajanjem posodobljenih učnih načrtov imamo učitelji veliko dela, tako pri pripravi kot pri organizaciji pouka.

Še en skupen projekt imamo letos na naši šoli, ki ga imajo tudi številne druge slovenske šole, in to je razvijanje bralne pismenosti. V zadnjem času se namreč veliko govori o problemu bralne pismenosti. Kar ne pomeni samo, da učenci ne znajo dobro in gladko brati takrat, ko se to od njih zahteva, ampak globlje; gre za razumevanje prebranega, za povezovanje, razlaganje, pojasnjevanje in sploh za vse višje taksonomske ravni, potrebne za vseživljenjsko znanje. Ko učenci danes pišejo in opisujejo, ko želimo, da nam nekaj povedo, jim pogosto zmanjka besed; mladi – k sreči pa to vendarle ne velja za vse – namreč izgubljajo jezikovno sposobnost poimenovanja občutkov. Velikokrat doživljajo občutke, ki jih ne znajo določiti in poimenovati, saj mnogo premalo berejo. Če jih vprašamo, kako se počutijo, znajo odgovoriti kvečjemu, da slabo. Čustva pa je treba poznati in vedeti, kako se razvijajo, kajti če poznam žalost in vem, kako nastane in se razvija, ne bom obupala. Če pa niti ne vem, kaj se dogaja v meni, potonem v brezup. V Italiji so opravili statistično raziskavo o tem. Pokazala je, da je leta 1976 gimnazijec v povprečju poznal 1500 besed, leta 1996 pa samo še 600. Manj ko imamo besed, manj lahko razmišljamo in teže ubesedimo, kar čutimo. Ena izmed posledic tega pomanjkanja besed je tudi nasilje: če nimam besed, mi preostanejo samo gibi. Človeštvo se je razvilo od gibov do besed, zdaj pa se od besed vračamo h gibom. Projekt razvijanja bralne pismenosti bo zagotovo trajal več let in upam, da bomo sčasoma dosegli dobre rezultate.

Letos sem zapisala kar nekaj misli, ki jih pedagoški delavci premlevamo med seboj, ob delu, ob tem, ko skušamo razumeti, se prilagajati, usmerjati in pomagati. Zelo jasno nam je, da teh stvari ne moremo urejati samo v šoli, poznati jih moramo tudi starši doma. Le skupaj se teh zadev lahko uspešno lotimo, le skupaj lahko dosežemo neke dobre rezultate. Ne pomaga na primer, da učitelj zahteva domačo nalogo, starš pa odkrito pove, da se mu to ne zdi pomembno. Skupaj se moramo dogovoriti, katere stvari so pomembne in pri katerih bomo vztrajali in bomo dosledni. Le tako bomo lahko vzgojili odgovornega in aktivnega mladostnika.

Ob koncu mi dovolite, da spet zaključim s Tonetom Pavčkom, ki nas je obiskal za teden dni v letu 2009. Prav v teh dneh smo velikana slovenske besede, odličnega poeta, pokopali. Ne bodo pa z njim odšli njegovi verzi, ki bodo ostali zapisani v številnih njegovih delih. Prav me razumite, če bom na tem mestu z vami podelila skrivnost svojega bogastva: med drugim na posebnem mestu v naši domači knjižnici hranim njegova pisma, zapisana z roko (ni hotel pisati s pisalnim strojem), polna besednih vragolij in zapi-

sana samo zame, posvetila v njegovih pesniških zbirkah ter pesmico, namenjeno mojima hčerkama. In ko si zaželim, vzamem v roke katero izmed njegovih pesmi in si jo preberem. Ko mi je včasih hudo, ko skušam rešiti kakšen problem ali pomagati komu, mi pred oči prihajajo njegovi verzi:

Človek ne dozori
do svojega obraza
brez smeha in čenčarij
in ne brez poraza.

Ali kot sem pravkar dobila po elektronski pošti zapis kolegice: Ne bojte se življenja! Naj pljuska v vas z vso silo in v vse žile, naj vas nese ali zanese, le ne pustite, da vas spodnese. In imejte ga radi, da bo tudi ono, življenje, imelo rado vas! (Tone Pavček)

Želim vam veliko zdravja in prijaznosti v krogu družine in prijateljev.

Marija Osvald Novak, prof.
in ravnateljica

O VZGOJI

Govoriti danes o vzgoji, njenih temeljnih principih ... Tvegaš ogromno svojega miru in sožitja. Vzgoja otrok se dejansko začne že sto let pred rojstvom, kakor pravi naša domača modrost.

Pred desetletji je bila vzgoja za življenje v našem prostoru veliko bolj enostavna. Šola-dom-starši-verouk-Cerkev so bili logično zaključena veriga vzgoje. Med seboj so se vsi ti dejavniki dopolnjevali in podpirali. Seveda je danes v Evropi stvar povsem drugačna.

Sveto pismo, z vsem neizmernim bogastvom, sramežljivo stoji na stranskem tiru našega celotnega družbenega življenja. Človeštvo je hotelo »prevrednotiti vrednote, na katerih sloni celotno življenje človeštva«. Kako se osladno opajamo ob tem neverjetnem »veleizumu« modernega časa.

Danes je absolutizacija šole, tudi pri nas, dosegla že perverzne razsežnosti. Vse drugo se mora sramežljivo umikati »valerju šole«. Otroka samo izobraževati, svobodne dejavnosti postanejo obvezne. Vendar se druga plat svobodnih dejavnosti ne more enakovredno razvijati. So na zatožni klopi in se morajo sramovati svojega obstoja. **Imamo dušeslovje brez duše. Imamo sistem vrednot v situacijski etiki. Novi človek rabi nova izhodišča ...** »Bili smo nič, bodimo vse ...« Tako poslušamo slavne revolucionarne pesmi svetovnih razsežnosti. Vendar je vse to, kot vidimo, nevarna igra.

Ustava mnogih držav, tudi naša, ki je zgolj politični esej dveh, treh ljudi, je nad večnimi zakoni Vesolja in Večnosti. To ustavo malikujemo, dokler »nam paše«, ko pa nam po »demokratičnih« načelih zadiši sprememba, si jo spremenimo. In potem seveda, tudi to enako močno naprej malikujemo - do naslednje spremembe. Hkrati se požvižgamo na zakone in vrednote, na katerih sloni vse življenje človeka in človeštva.

Človek, da se spreminja, pravijo. Toda človek je eden in isti. Od HOMO SAPIENSA - pa vse do mene. V svoji nara-

vi se ne spreminjamo. Vse spremembe, ki jih beležimo, ne zadenejo našega jedra kot človeka. Ravno zaradi stalnice, ki se ji reče ČLOVEŠKA NARAVA, se danes utapljam v začaranem krogu iskanja izhoda iz vseh mogočih kriz. **Vendar je kriza samo ena, globalna. Strahotno podhranjena DUŠA posameznika in seveda celotnega ustroja življenja.** Poštenost poslovanja na vseh nivojih. »Greh je greh, storjen enkrat ali tisočkrat.« (Cankar). Pri nas pa se »znajdemo«, sposobno trgujemo in poslujemo ... Vse po zakonu!

Poglejmo samo vsebino naših reklam. Kdaj in kje se nam ponujajo resnični **zakladi zdravil za notranjega človeka.** Telesna lepota je samo za to, da boš zapeljivega videza, »zdrava prehrana« samo za to, da še kmečki otrok noče piti mleka iz domačega hleva ali popiti kozarec doma prešanega mošta. Mora biti kupljeni »ICE TEA«. Medtem ko se utapljam v plastični embalaži vseh vrst, trgovina ne sprejme steklenice vina z navojem.

Poglejmo nočne programe TV-postaj. Sami vedeževalci. Rastejo kakor gobe po dežju. Vsi so neverjetni strokovnjaki futurologije (prihodnosti). Ljudje dnevno kličejo v tisočih razne »Danijeve zvezde«. Števci vročih linij tečejo, na koncu meseca pa zadrega, ko je potrebno plačati položnico za telefon.

Vse to je samo en dokaz, kako smo v jedru izsušeni! Koliko zanimanja za ezoteriko, duhovna sporočila daljnega vzhoda ... Skratka vse tuje in uvoženo od daleč je zanimivo, **svet Svetega pisma pa je na zatožni klopi in v posmeh javnemu mišljenju zahodne kulture.** Osebo vidim prav tu glavni vzrok, da Evropa poka po vseh šivih. Če se ne bomo vsi ozrli globoko v sebe in začeli s poglobljeno duhovnostjo Svetega pisma, bomo težko ubežali klavnici.

Evropo že nekaj let opazujem, kakor besnega psa, ki lovi v krogu svoj lasten rep in grize vanj. Z vsakim ugrizom še bolj jezno tuli od bolečine, dokler popolnoma izčrpan ne obleži. **Slovenija je v tem istem začaranem krogu.**

Kje vidim rešitev!?

Eno smer v Sloveniji, zame zelo zdravo, odpira prof. Žorž. Na vsakem koraku opozarja, da smo totalno pomehkuzeni in razvajeni. To prenašamo predvsem na otroka. Vzgoja mora biti ostro-blaga in blago-ostra. Najmlajšemu otroku se že mora pokazati meja. Tu je »škarpa«, preko katere ne moreš in ne smeš. Ne mu govoriti samo o pravicah, ampak tudi o dolžnostih. Evropa je pozabila na svoje preživetje, da je najvažnejše za našo prihodnost - vzgojiti pametne, plemenite, s srčno kulturo in modrostjo zraščene mlade rodove. Kje smo danes - vidimo.

Še vedno se bahamo in ponašamo z »bombo v roki«, ki je že detonirana in šumi ... »Velika pridobitev« francoske revolucije in zahodne civilizacije ... **(Iz)ločitev vsega religioznega in s tem seveda samega Boga iz sveta šole, parlamenta, javnega življenja, športa, politike, gospodarstva, sodstva ...**

Tako si počasi »žagamo vejo, na kateri sedimo.«

Človek mora vse več vedeti. Je res to največja vrednota, je to res tista vrednota, ki mora stati na najvišji točki pira-

mide vrednot? Že Prešeren je vzdihoval in tarnal: »Modrost, pravičnost učenost device – brez dot žal'vati videl sem samice.«

Zgolj tehnično popolno obvladovati posamezna področja - brez srca in duha. Samo s suhim razumom, zgolj znanstvenim pristopom do vseh dimenzij našega življenja in bivanja nasploh. Ko govorim o vzgoji, mislim na nas vse. Vsak od nas se mora pustiti vzgajati do lastne smrti, če noče biti »živ mrlič«.

Tekst, ki sledi, nam pokaže, s kakšnim strahospoštovanjem do vzgoje in poučevanja lahko pristopamo do vsakega človeka. Vsak človek za sebe je večja skrivnost kakor veselje. Ko se oziram v veselje, še posebej ponoči, ko se vidi mnogo globlje v njegovo skrivnost ... Če nam vse to ne vzame sape od začudenja in stremljenja, skrunimo veličino veselja. Sebe pa ponižamo v skupek zgolj porabniškega marketinga, ki hlepi le po »IMETI«, ne pa »BITI«.

Poglejmo, kaj pravi o vzgoji eden največjih duhov dvajsetega stoletja:

»Nihče vam ne more ničesar razodeti, razen tega, kar v polsnu že leži v zarji vašega spoznanja.

Učitelj, ki stopa v tempeljski senci med svojimi učenci, ne daje iz svoje modrosti, marveč iz svoje vere in svoje ljubeznivosti. Če je resnično moder, vas ne vabi, da vstopite v hišo njegove modrosti, temveč vas raje vodi k pragu vašega lastnega duha.

Zvezdoslovec vam lahko pripoveduje o svojem lastnem spoznanju veselja, toda svojega spoznanja vam ne more dati. Glasbenik vam lahko zapoje napev, toda ne more vam dati ušesa, ki dojema napev, niti glasu, da ga lahko ponovite.

In kdor se spozna na znanost števil, lahko govori o kraljestvu uteži in meril, toda ne more vas vanj popeljati.

Kajti spoznanje enega človeka ne posoja svojih kril drugemu človeku.

In kakor vsak izmed vas stoji sam v božjem znanju, tako mora biti vsak izmed vas sam v svojem znanju o Bogu in poznavanju zemlje.« (Kahlil Gibran).

PRIZADEVANJE ZA MODROST

»Otrok, že od svoje mladosti se oklepaj vzgoje, pa boš vse do sivih las našel modrost. Kakor orač in sejalec pristopi k njej in čakaj na njene dobre sadove. Res boš moral malo potrpeti, ko se boš trudil zanjo, a boš kmalu užival njene sadove. Kako silno težavna pa je za nevzgojene, malosrčen človek ne bo vztrajal ob njej. Kakor težak tekmovalni kamen ga bo tlačila in ne bo dolgo, ko jo bo odvrzel. Modrost je namreč to, kar pove njeno ime, mnogim ni razvidna. Poslušaj, otrok, in sprejmi moj nauk, ne odklanjaj mojega nasveta. Vtakni svoje noge v njene okove, svoj vrat v njeno verigo. Nastavi svoja ramena in si jo zadeni, ne tarnaj nad njenimi sponami. Približaj se ji z vso dušo, z vso močjo se drži njenih poti. Pojdi po njeni sledi in jo išči in se ti bo dala spoznati; KO SI JO BOŠ OSVOJIL, JE NE IZPUSTI. Zakaj naposled boš pri njej našel počitek in spremenila se ti bo v veselje. Njeni okovi ti bodo postali močno zavetišče, njene verige slavnostno oblačilo. Njen jarem bo zate zlat nakit, njene vezi škrlatna vrstica. Kot slavnostno oblačilo si jo

boš nadel, položil na glavo kot venec veselja. Če boš hotel, otrok, boš deležen vzgoje, če se boš živo zavzel, boš postal izkušen. Če boš rad poslušal, boš razumel, če boš nastavlil uho, boš moder. Drži se družbe starih, če je kdo moder, se ga okleni. Rad poslušaj vsak pogovor o Bogu in glej, da ti ne uide noben pameten rek. Če opaziš pametnega človeka, se navsezgodaj odpravi k njemu, naj tvoje noge brusijo prag njegovih vrat. Poglobljaj se v Gospodove zapovedi, nenehno premišluj o njegovih ukazih. On bo utrdil tvoje srce in dano ti bo hrepenenje po modrosti« (Sirah, 6. pogl.)

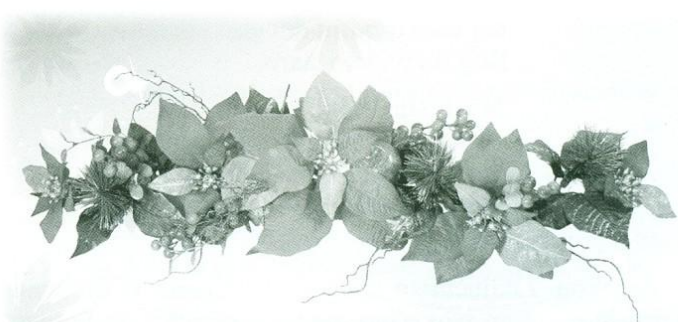
Modri Sirah nam v Svetem pismu na tako oprijemljiv in enostaven način poda skrivnost modrosti. Znanost vidimo, toliko je že napredovala, da ne (od)rešuje človeka in človeštva. Kdaj bomo kot civilizacija ponovno odkrili zavrženi dragulj! Dragulj v blatu LASTNE OŠABNOSTI, POSMEHA IN VZVIŠENOSTI NAD VZGOJNO MODROSTJO SVETEGA PISMA. Očistimo ta dragoceni dragulj in si ga ponovno obesimo okrog vratu našega celostnega vzgojnega procesa. Od tega je odvisno današnje EVROPSKO IN SLOVENSKO Hamletovo VPRAŠANJE: »Biti ali ne biti, to je tu vprašanje ...?« Rabimo ne samo pametne ljudi, predvsem modre, poštene.

Za konec nekaj naših pregovorov in modrosti o vzgoji in izobrazbi.

»Kamor se drevesce nagne, bo rastlo in padlo drevo.« (Slomšek)

»Kdor te kara, ta te mara.« »Kjer oče kaznuje, mati pa pomiluje, odgoja taka, je prazna tlaka.« »Komur se ne more svetovati, temu ni pomagati.« »Kriva odgoja, je slabih časov mati.« »Lenuh je v zmoti in sam sebi na poti.« »Mladi ljudje radi zvečer norijo, zjutraj pa dolgo ležijo; tako si pogosto škodijo.« »Za mladino je bolje biti brez denarja kakor brez vladarja.« »Svet se po samih šolah ne poboljša, ako starši doma pravega dna ne položijo.« »Šiba še nikomur ni kosti zlomila, a marsikaterega zmodrila.« »Dober duhovnik se do smrti uči.« »Kdor slabe nauke daja, strup prodaja.« »Kdor je priden in kaj zna, ga povsod vse rado ima.« »Kdor hoče veliko znati, ne sme mnogo spati.« »Znanje molči, neznanje kriči.« »V mlinu in od otrok se vse izve.« »Kakršno učiteljstvo, taka šola.« »Kdor ni dalje prišel kot do korita, temu je vsaka mlaka morje.« »Neznanje je mati predrznosti.« »Nič ne pomaga se le naučiti, kar je potrebno, pa ne storiti.« (Slomšek)

Jože Hrastnik, župnik

MISEL NA SONETNI VENEC IN SPOZNANJE

Precej časa sem razmišljal, kako in kje so zbrane pesmi, ki spadajo in sestavljajo Sonetni venec ter so pogojevale, da je bila Prešernova poezija dvignjena na evropski nivo in se uvrstila v evropski okvir.

Tudi naša himna je vzeta iz Prešernove pesmi »Zdravljica«, kar za slovenski narod veliko pomeni.

Marsikoga sem vprašal o Sonetnem vencu, pa nič kaj pametnega zvedel; ko pa sem še enkrat temeljito prebral pesmi, ki sestavljajo Sonetni venec, sem spoznal pesem Poet tvoj nov Slovincem venec vije, ima štiri kitice, pove vse o sestavi Sonetnega venca. Poglejmo prvi del pesmi Sonetni venec, ki glasi:

Poet tvoj nov Slovincem venec vije,
'z petnajst sonetov ti tako ga spleta,
da »magistrale« pesem trikrat peta,
vseh drugih skupaj veže harmonija.

Iz njega 'zvira, vanjga se spet zlije,
po vrsti pesem vsakega soneta;
prihodnja v prednjem koncu je začeta;
enak je pevec vencu poezije.

Vse misli 'zvirajo 'z ljubezni ene,
in kjer ponoči v spanju so zastale,
zbude se, ko spet zarja noč prežene.

Ti si življenja moj'ga magistrale,
glasil se 'z njega, ko ne bo več mene,
ran mojih bo spomin in tvoje hvale.

V Sonetni venec spadajo naslednji soneti:

1. Poet tvoj nov Slovincem venec vije.
2. Magistrale, ki je trikrat peta.
3. Sonetje nesreče.
4. Soneti ljubezni.
5. Zabavljivi soneti.
6. Memento mori.

Moje mnenje je, da če dr. France Prešeren ne bi bil nesrečno zaljubljen, verjetno ne bi nastalo toliko lepih in vsebinsko bogatih pesmi. Pri mnogih pesmih je prisotna misel na Julijo, posebno še pri pesmi Dohtar, ti jezični dohtar.

V prvem delu te pesmi pesnik dr. France Prešeren piše tako, kot da mu govori Julija; v drugem delu pa pesnik njej odgovarja in pravi:

»Ne zameri, ne zameri,
cvet lepote, dekle drago,
naj teko ti mirni dnevi,
Bog ti živi teto staro.

Je v šestnajstem, mislim, letu
se močiti še prekmalo;
da te ljubiti ni prezgodaj,
Tvoji mi pogledi prav'jo.
itd.

Zaenkrat zaključujem moje razmišljanje o Sonetnem vencu in o našem največjem poetu – pesniku dr. Francetu Prešernu.

Urednik časopisa

90-LETNICO STA PRAZNOVALI

Marija Jodl

Marija Jodl (rojena Planinšič), ki se je rodila 5. 12. 1921 na Rdečem Bregu (po domače pri Hudeju), materi Antoniji in očetu Petru Planinšiču.

V šolo je hodila v Lovrencu na Pohorju in hoja je trajala zjutraj v šolo uro in pol, popoldan domov pa skoraj dve uri. Otroštvo je preživela doma. Želela je obiskovati gospodinjstvo šolo, a ji je nemirni čas pred drugo svetovno vojno to preprečil.

14. 10. 1940 leta se je preselila v Lovrenc na Pohorju, ker se je poročila s Francem Jodlom – Lipnikom.

Leta 2003 je ovdovala in stara leta preživlja doma, pri Lipniku, kjer skrbita zanjo sin in snaha.

Razveseljujejo jo dva vnuka in trije pravnuki, ki jo tudi radi obiskujejo.

Marija Petre

Marija Petre (rojena Sračnik)

Rodila se je 2. 2. 1921 v Puščavi, očetu Francu Sračniku in materi Klari Sračnik, kot prva od desetih otrok. Kot najstarejša izmed otrok je morala že zelo zgodaj začeti pomagati pri hiši in pri skrbi za mlajše brate in sestre. Šolo je obiskovala v Puščavi.

Kmalu po tem, ko je končala osnovno šolo in dopolnila 16 let, je začela delati v tovarni v Mariboru, kasneje pa v gostišču Kores v Puščavi. Po rojstvu prve hčerke je ostala doma in opravljala gospodinjstva dela. Poročila se je leta 1955 z Avgustom Petrejem in kmalu sta dobila hčerko. Skupaj sta vzgajala tri hčere (vsak je imel po eno iz prejšnje zveze). Tako ima danes hčere Marijo, Zdenko in Miro ter šest vnukov, s katerimi ima večinoma redne stike.

Živi s hčerko Miro (in njeno družino) v Lovrencu na Pohorju, v hiši, ki sta jo postavila skupaj z možem ob pomoči prijateljev.

ČLOVEK ČLOVEKU ... ZAVAROVALNI ZASTOPNIK

Aljoša Vezjak in Anžej Hriberšek sta univerzalna zavarovalna zastopnika, ki sklepata zavarovanja vseh vrst. Prihajata iz Lovrenca na Pohorju in sta na območju svojega domačega kraja nadomestila dolgoletnega zastopnika, gospoda Jožefa Aheja, ki se je nedavno upokojil. Kljub mladosti in sorazmerno kratkemu zastopniškemu stažu, jih zavarovanci ocenjujejo za strokovni, zanesljivi in zaupanja vredni osebi.

Za bralce Upokojenca smo jima zastavili nekaj vprašanj.

Zakaj si se odločil biti zastopnik? Kakšno je bilo tvoje vodenje pri izbiri poklica?

Aljoša: Z zavarovalništvom sem v stiku že od svojih študentskih let, ko sem kot študent delal na sedežu ZM. Že od nekdaj me je veselilo delo z ljudmi, rad sem priskočil na pomoč, ko se je kdo znašel v stiski in ko sem iskal možnost zaposlitve, sem vse našeto videl v poklicu zastopnika. Pri izbiri me je dodatno motivirala še možnost samostojnega organiziranja delovnega časa in terensko delo, ki je zelo razgibano.

Anžej: Zelo rad delam z ljudmi, to rad počnem že odkar pomnim. Če lahko to delo opravljam še v domačem kraju in pomagam domačinom, ko je treba pri zavarovanju strokovno svetovati in pomagati ob nastali škodi, je to zame še dodaten razlog, da sem se odločil za pravi poklic. Zavedam se, da v takšnih situacijah ljudje najbolj potrebujejo zanesljivo osebo.

Kaj je tisto, kar naredi dobrega in zaupanja vrednega zastopnika? Kakšne so tvoje vrednote pri opravljanju dela?

Aljoša: Pri delu me vodijo iskrenost, doslednost, točnost in prilagodljivost, ki so nujne, ko sodeluješ z ljudmi različnih generacij. Ni tako zelo pomembno, koliko obljubiš, pomembno se mi zdi, da se obljubljenega tudi držiš.

Anžej: Nujno je, da si stranka in zastopnik zaupata, zaupanje pa nastane z odprtostjo, dostopnostjo in občutkom, da lahko komu verjamemo na besedo. Zastopniki moramo biti prilagodljivi, sam sem dosegljiv 24 ur na dan, ne le takrat, ko je treba pobrati premijo, ampak tudi ko ljudje potrebujejo pomoč pri prijavljanju in reševanju škodnega primera.

Za katera zavarovanja menita, da bi jih Lovrenčani glede na območje, kjer živijo, nujno morali imeti sklenjena?

Aljoša: Ljudje bi morali nujno imeti zavarovane nepremičnine, kjer živijo (premoženjsko zavarovanje OPA). K osnovnemu zavarovanju lahko priključijo več rizikov. V preteklosti so se recimo ljudje zaradi naraslih potokov Radoljna in Slepica soočali tudi s poplavami. Ker pa gredo trendi v smeri, ko bomo morali bolj ali manj sami poskrbeti za preživetje, ko se bomo upokojili, je zelo pomembno tudi, da smo življenjsko zavarovani. Tudi tukaj se mišljenje ljudi spreminja in se vedno bolj nagibajo k temu, še posebej mladi, kar me veseli.

Anžej: Izpostavil bi premoženjsko zavarovanje stanovanjskih objektov in sklenitev rizika indirektnega udara strele. V Lovrencu na Pohorju je tudi veliko kmetij in ljudje ob zavarovanju stanovanjske stavbe ne bi smeli pozabiti zavarovati tudi gospodarsko poslopje in živino, ki je na kmetiji. Je pa treba lastno življenje ceniti veliko bolj kot premoženje, zato vsakomur svetujem tudi sklenitev življenjskega zavarovanja. Nujno je, da poskrbimo za lastno prihodnost in prihodnost družine.

Zastopnika velikokrat opišejo kot »inkasanta«. Kako vas ljudje vidijo v vašem okolju?

Aljoša: Zavedam se, da je ljudem pogosto težko plačati zavarovanje. Sam imam občutek, da me vidijo kot zaupanja vredno osebo, ZM pa kot zaupanja vredno zavarovalnico.

Zavarovanci se zavedajo, da so v primeru nastanka škode varni. Trudim se, da jim tako predstavim tudi zavarovanja, ki jih pri ZM ponujamo.

Anžej: Nikoli nisem začutil, da bi me videli kot »inkasanta«. S strokovnim svetovanjem se trudim, da bi stranke razumele, da s plačilom premije poskrbijo za lastno prihodnost.

Življenje gre naprej in mi z vami.

Aljoša Vezjak: 041/ 697 336

Anžej Hriberšek: 031/ 718 783

Dobra in uspešna šolska kuhinja in zelo dobro sodelovanje Društva upokojencev z Osnovno šolo Lovrenc na Pohorju

Pikapolonice oziroma ročnodelski krožek uporablja za svojo dejavnost že 20 let šolske prostore, kar sega v čas, ko je bil ravnatelj šole gospod Dušan Fornezzi, potem gospod Andrej Kasjak in sedaj gospa Marija Osvald Novak. V šolskih prostorih imajo Pikapolonice enkrat tedensko tečaj in to traja od meseca novembra do otvoritve razstave, običajno zadnji petek v mesecu maju; razstava pa traja od petka do nedelje zvečer. V letu 2011 je bila že 20. otvoritev razstave. S krožkom Pikapolonice sodelujejo tudi učenci šole in se na tečaju dobro razumejo. Otvoritev razstave organizirajo Pikapolonice v avli šole; pripravijo pa zelo bogat kulturni program, ki traja povprečno eno uro. Po končanem kulturnem programu Pikapolonice in zeliščarke ponudijo gostom, ki so prišli od daleč in blizu, pa tudi cenjenim domačinom (vseh pride okoli 300, da je avla polna do zadnjega kotička, celo do vhoda v šolo) pecivo, kavo, namaze, napitke in brezalkoholne pijače.

Pri izdaji časopisa Upokojenec sodeluje kot lektorica gospa Barbara Rocek Bregar, profesorica slavistike, in z njo je zelo prijetno sodelovati. Kadarkoli pridem do nje, je vedno prijazna, nasmejana in pozitivnih misli. Pisni prispevek za časopis (če sta eden ali dva) zlektorira takoj in ker sem lahko zraven, mi še kakšno zadevo razloži in se ob tem tudi veliko naučim. Kot urednik časopisa Upokojenec povem, da se ob lektoriranju lektorice prijetno počutim, posebno še takrat, kadar ni dosti napak ter od nje odhajam vedno vesel in prijetne volje, z željo na skorajšnje ponovno srečanje. Predhodno gospo lektorico pokličem po telefonu in pove mi, kateri dan in ob kateri uri lahko pridem.

Gospa prof. Barbara ima zelo bogato znanje, je stroga lektorica in ima veliko volje pomagati človeku na področju slovenskega jezika.

Prisrčna hvala ji za vse to!

Z gospo ravnateljico šole gospo Marijo Osvald Novak, profesorico, tudi zelo dobro sodelujem kot urednik časopisa

Upokojenec. Vsako leto nam za časopis napiše bogat pisni prispevek in za ta pisni prispevek se grem dogovoriti z gospo ravnateljico; na vsakem takem dogovoru se prijetno počutim in odhajam s polno dozo optimizma in lepim spominom na srečanje.

Čudovita in uspešna šolska kuhinja!

V šolski kuhinji sem na hrani že leto dni; trikrat na teden grem po hrano, ob ostalih dnevih pa sam kuham. Hrana je čudovita; ni mastna, je rahlo soljena in dobrega okusa pa tudi zadostna. Ker hrana ni maščobna, se ni treba bati holesterola, kar je za življenje človeka velikega pomena. Kuham že petnajst let in zelo dobro kuham, zato znam hrano v šolski kuhinji zelo ceniti. Ko sem bil še aktiven, smo vsako leto družinsko bili ob morju in takrat sem velikokrat sam kuhal ter lahko vprašal ženo, kako se kakšna vrsta jedil skuha. Kuharske recepte sem nosil v spominu, tako delam tudi danes in mi gre kar dobro od rok.

Ob delitvi hrane v šolski kuhinji sta stalno prisotna prijazen in simpatični šef kuhinje gospod Branko in zelo prijazen sodelavec – kuhar Klemen; ženski svet je pa angažiran v kuhinji; hrana je raznolika in zelo dobra. Ko ne delita hrane, pa se gotovo v kuhinji sučeta oba, ki delita hrano. Celotni tim v kuhinji je zelo hiter, prijazen in odlično kuha.

Sin Marjan mi je že med potjo, ko me je peljal v septembru 2010 iz zdravilišča Laško domov, svetoval, da naj hrano jemljem v šoli. Nabavil mi je tudi ustrezno posodo. Prvi trenutek sem se temu upiral, a končno spoznal, da je tako prav; uredil sem si tako, da grem po hrano v ponedeljek, sredo in petek. To mi zelo odgovarja in če upoštevam še dejstvo, da mi holesterol ne bo naraščal!

Včasih imam srečo, da pri delitvi hrane srečam tudi gospo ravnateljico šole in spregovoriva nekaj besed in spet sem vesel ter z veselim srcem odhajam s hrano domov. Doma si pa hrano pogrejem, ker od šole do doma porabim slabe pol ure; grem namreč bolj počasi.

Želim, da bi v kuhinji ostalo še vse tako, kot je sedaj, pa bodo zadovoljni učenci, ta mali iz vrtca in številni Lovrenčani, ki v šolski kuhinji prejemajo hrano. Vsem lepa hvala za dostojen, korekten ter prijazen odnos, ko prideš po hrano; naj ostane vse tako, ko je sedaj upeljana.

Urednik časopisa

NEKAJ ODLOMKOV IZ ŠOLSKIH SPISOV

V soboto je ata zmagal na razstavi psov.

Breskva je kakor jabolko, samo s tepihom naokrog.

Ribje palčke so že dolgo mrtve in ne morejo plavati.

Moja teta je šla na aerobiko. Drugi dan so jo roke tako bolele, da jih ni mogla dvigniti nad glavo. Prav tako noge.

Konji so imeli okraske na glavah in na repih. Jezdec prav tako.

Pri nas imajo moški lahko samo eno ženo. To se imenuje monotonija.

Pri nas doma ima vsak svojo sobo. Samo ata ne, on mora spati pri mami.

Ne vem, koliko let imam. To se stalno spreminja.

Ata je odrasel na vasi. On je videl živo kravo.

Zelo sem se ustrašil, ko je zbolela mama. Mislil sem, da nam bo zdaj kuhal ata.

Življenjsko zavarovanje je denar, ki ga dobi tisti, ki preživi smrtni slučaj.

Krave ne smejo hitro teči, da ne bi polile mleka.

Črvi ne grizejo, ker imajo rep spredaj in zadaj.

Psi imajo radi vodo. Nekateri tako zelo, da v njej živijo. To so morski psi.

Živalski vrt je super. Tam lahko vidimo tudi živali, ki jih sploh ni.

V Franciji so nekoč kriminalce ubijali z želatino.

Ribe se razmnožujejo tako, da nosijo iskre.

D. F.

IZLETNIŠTVO

Želim spregovoriti nekaj besed o izletništvu, na podlagi 17-letnih izkušenj v organiziranju in vodenju teh izletov pri Društvu upokojencev Lovrenc na Pohorju. Želim pa, da bi to, kar bom povedal, doseglo pozitiven odsev pri našem društvu.

Bili so časi v 17-letnem obdobju, ko smo imeli po 10 izletov letno in to stanje se je počasi zmanjševalo in proti koncu smo imeli še od 7 do 8 izletov letno. Ko smo analizirali zakaj je tako, smo ugotovili:

- na izletih je bila zaokrožena celota izletnikov, ki so še bili pri kondiciji;
- zaokrožena celota izletnikov se je na podlagi starosti zmanjševala ali pa so nekateri umrli;
- mlajši upokojenci pa se niso radi udeleževali izletov, ker so pretežno imeli osebna vozila;
- eni pa so bili taki, ki so dejali, da so tam že bili in ponovno ne bodo hodili;
- je pa tudi dosti takih, ki na splošno niso imeli interesa do izletov.

Če pa upoštevamo vsa navedena dejstva, pridemo do tega, da postane število izletnikov oziroma tistih, ki bi šli na izlet, minimalno.

Ko sem vprašal pri Društvu upokojencev Ruše, koliko izletov še imajo dandanes, so mi povedali, da okrog 6–7 izletov povprečno letno.

Ko sem bil predsednik Društva upokojencev Lovrenc na Pohorju, sem organiziral vse izlete s pomočjo tima, ki sem ga imel, in tudi sam vodil vse izlete. Še dandanes se mnogi spominjajo nekaterih prekrasnih izletov, pa tudi takih, kjer smo imeli v izlet vgrajeno določeno svetišče, kot npr.:

- a) Ptujsko goro, Brezje, Sveto Goro nad Novo Gorico; pa tudi zamejstva (Celovec, Pliberk – neštetokrat, Porabje, Lenti na Madžarskem ter Trbiž v Italiji);
 - b) Brioni na Hrvaškem, kjer ni bilo zajeto svetišče.
- Prečudoviti izleti pa so bili:
1. Most na Soči (Kosilo na ladji, poroka – poročila sta se Vilma Arčnik in pa Ivan Jodl – potem razlaga na ladji in

pa med vožnjo po jezeru. Ko smo se vračali skozi Goriška Brda, smo se ustavili na mestu, kjer smo nabavili sir – raznih vrst – nato smo se ustavili na lepo urejeni kmetiji, kjer so nas lepo sprejeli in ponudili kruh, sol in vino, nato smo pa kupili lepe cepljene češnje v taki količini, kot je vsak posameznik želel. Bilo nas je 52 izletnikov in imeli smo 53-sedežni avtobus. Lepo je bilo.);

2. Brioni (Razlaga po mikrofону je bila ves čas vožnje s turističnim vlakom po Brionih. Sedeli smo na sedežih in ob razlagi opazovali okolico levo in desno, pa tudi naprej in nazaj. Slišalo se je dobro, tako da smo bili več kot zadovoljni. Razlaga je vodila uslužbenka na Brionih, ki nas je tudi sprejela ob prihodu na Brione. Ves izlet je bil prečudovit.);
3. Ptujška gora (Pred cerkvijo na Ptujski gori smo se zbrali in ko sem šel kot vodič povedat v župnišče gospodu župniku, da smo prispeli, mi je rekel, da je prav. Ko sva šla proti cerkvi, me je med potjo vprašal, če imamo kakšnega junaka, ki bi bral berilo, rekel sem mu, da ga bomo našli. Spomnil sem se na Gašperja Karničnika in sem v cerkvi pristopil k njemu in ga vprašal; ni mi ugovarjal, bil je takoj za to. Celo širokogrudno je sprejel to dolžnost in nalogo. Izlet pa se ni končal na Ptujski gori; ko smo končali vse, nas je pot vodila po Ptujskem polju v mesto Ptuj in nato smo si še ogledali Ptujski grad. Grad je zgodovinsko zelo bogat in spleta si ga ogledati. Tudi s tega izleta so ostali lepi in bogati ter nepozabni spomini. Ni nam žal, da smo se potrudili in organizirali ta izlet.).
4. Nepozabni spomini na izlet Most na Soči!

Ko smo se peljali od Nove Gorice proti Goriškim Brdom, je po določenem času gospod Peter, ki se nam je pridružil pri Novi Gorici in nas vodil po Goriških Brdih do Mosta na Soči, dejal: »Pripravite osebne izkaznice, malo časa se peljemo po ozemlju Italije.« Potem pa nenadoma dejal: »Dvignite osebne izkaznice v višino avtobusnih oken, da bodo Italijani videli, da imamo osebne dokumente, ko se peljemo po njihovem ozemlju.« Duhovito je bilo, kako je ženski svet pričel iskati izkaznice po torbicah, moški pa po denarnicah.

Z gospodom Petrom Benkičem smo imeli dogovorjeno, da pri Novi Gorici prisede in izlet vodi do Mosta na Soči in potem spet nazaj po Goriških Brdih do Nove Gorice. Peter Benkič je naš domačin in živi v Novi Gorici in tam ima tudi družino. Dobro pa pozna te predele Slovenije.

Ko sem na kmetiji v Goriških Brdih, kjer smo kupili češnje, vprašal ženski svet, če bodo zdržale napor; takrat je bila ura okrog sedmih zvečer, pred nami pa še tako dolga pot do doma, so mi dejale, da bodo. Moškega sveta pa sploh nisem vprašal, ker sem menil, da če bodo ženske vzdržale, potem se moški ne smejo pritoževati.

Ko smo se z gospodom Petrom poslovili in se peljali po Vipavski dolini proti domu, sem pomislil, tudi naprej moramo obdržati tako vzdušje, kot je bilo do sedaj, in sem pričel z vici. Najprej sem povedal vic o največjem srbskem pesniku in pisatelju »O VUKU KARADŽIĆU«, ki je srbskemu narodu s slovnico, v kateri je zapisal: »Piši kao što govoriš«, naredil veliko ali ogromno uslugo. Ko sem končal z vici, se mi je pridružil gospod Rudi Babič in z vici nadaljeval vse do Trojan, kjer smo se okrepčali v poznih večernih urah in

veseli nadaljevali pot proti domu in veselje nas je spremljalo vseskozi do doma – Lovrenca. Tudi pesem je bila prisotna.

Ko pa smo se peljali na morje za sedem dni, smo se na poti od doma do Izole obnašali izletniško. Ljubljana, Postojna, Postojnska jama, Koper imajo bogato zgodovino in če priključiš še geografijo, lahko iz različnih zornih kotov prikažeš ta mesta; pa tudi Maribor in Celje spadata zraven.

Imeli smo tudi veliko postankov. V Izolo (do hotela Delfin) smo vedno prispeli okrog 12.15. ure in smo bili tudi takoj na vrsti za sprejem v hotelu. Celih 15 let zaporedoma, vsako leto, sem vodil ta izlet na morje in razlagal med vožnjo. Običajno smo se peljali z velikim avtobusom, ki je bil poln do zadnjega kotička. Z nami so bili tudi Ribničani. Vsi smo bili dobre volje. In predsednica DU Ribnica na Pohorju, gospa Anica Mithans, nam je med vožnjo vedno kaj povedala; pa tudi takrat, ko smo se vračali; nikdar pa na to ni pozabila. Bilo je zelo lepo in ostal je lep spomin.

Vsakokrat, ko smo bivali ob morju, smo si na slovenski obali nekaj ogledali. Poleg tega, kar nam je ponudil hotel Delfin, smo kot društvo še našim članom vedno tudi kaj ponudili. Peljali smo se z avtobusom, ki je bil opremljen z mikrofonom, da je bila možna tudi razlaga. Naj navedem nekaj primerov:

1. Lipica – S konji in jezdecem so nam predstavili njihov program, potem še konjušnico, igralnico in še kaj.
2. Igralnice na obali – zelo zanimivo je bilo.
3. Cerkev sv. Marka – Bili smo pri sv. maši – ogledali smo si veličasten mozaik, ki je med tremi največjimi, v Sloveniji in zunaj cerkve smo imeli zelo lep razgled po okolici in tudi na mesto Koper.
4. Pristanišče oziroma luko Koper, ki se razprostira na 250 ha površine; ob razlagi vodiča iz pristanišča, ki je trajala eno uro in pol, pa tudi veliko smo videli. Avtobus se je premikal zelo počasi ob razlagi vodiča, ta je bila zelo kvalitetna.
5. Vinakoper, kjer letno proizvedejo 4 milijone litrov vina in imajo v vinski kleti veliki hrastov sod, ki drži 80.000 litrov tekočine – vina. Bila je bogata razlaga vodičke, ki nas je vodila po vinski kleti. Nazadnje smo pa imeli degustacijo vin, in sicer Refoški in pa malvazijo. Ko pa smo se vračali, smo si ogledali še mesto Koper s krožno vožnjo po mestu. Ves čas nas je spremljala bogata razlaga in vsi so bili zelo zadovoljni in veseli.

Veliko zadev sem še imel v planu ogledati si z izletniki ob morju oziroma ob slovenski obali, vendar je moje 17-letno predsedovanje temu društvu prehitro minilo.

Sam sem predlagal razrešitev na ustreznem organu in mestu in ni mi žal. Želel sem imeti še nekaj let, ko sem še pri kondiciji. Povem pa tudi to, da vsak kolikor toliko v redu predsednik, naj bi bil vsaj dve mandatni dobi predsednik ali predsednica.

Lepa hvala gospodu Božu Konecu, ki mi je ob ogledu zadev ob slovenski obali ali bližnjih krajih slovenskega Primorja stal ob strani in mi pomagal. Prisrčna mu hvala!

Veliko smo naredili članom društva v 17-tih letih oziroma tistim, ki so se izletov udeleževali. Vprašanje pa je, če bo še kdaj tako?

Urednik časopisa

SPOMIN NA LOVRENŠKO NEDELJO

Spomin na lovrenško nedeljo in sejem na isti dan, predviden od 8. do 16. ure

Predpoldan je bila lepa sončna nedelja, brez vetra ali kaj podobnega. Bilo je 7. avgusta 2011, ko smo praznovali lovrenško nedeljo in tudi sejem na prireditvenem prostoru je bil. Predpoldan je bila mirna nedelja, popoldan je pa pričel pihati dokaj močan veter.

Ob 10. uri smo se zbrali v farni cerkvi ali pa zunaj nje. Na začetku je bila procesija, ki je potekala skozi drevesni park in dokaj prometno cesto Lovrenc–Pesek. Sejem bi pa po predvidevanjih naj bil v času od 8. do 16. ure, če ga popoldan ne bi oviral oziroma zmotil dokaj močan veter.

Ko sem se vračal popoldan ob 14.30. uri s kosila pri sinovi družini domov; kot običajno skoraj vedno ob nedeljah, če sinove družine ni doma, pa grem na Kumen k nečakinji Lidiji; po mene pride Lidijin mož Drago in me po kosilu proti večeru pelje nazaj domov. To nedeljo sem po kosilu v močnem vetru šel ob navedeni uri mimo sejmišča in je bilo že vse pospravljeno. V tako močnem vetru, da sem klobuk moral držati v roki, sicer bi mi ga odneslo, ni možno razstavljalcem vztrajati na sejmišču.

Če pa obudim spomin na procesijo, bi rekel, da je bilo pri procesiji veliko ljudi in tudi dosti mladih. Farni župnik gospod Jože Hrastnik je bil opremljen z mikrofonom in pa celo prenosnim zvočnikom, ki pa je precej težak. Lepo je bilo slišati evangelije, pevski zbor je zelo lepo odpeval oziroma pel. Pri zadnjem evangeliju, ki je bil tik pred vrnitvijo v cerkev, se mi je pri srcu milo storilo, ko je gospod župnik Jože Hrastnik pri evangeliju med drugim zapel: »O Bog, varuj nam domovino.« Pomislil sem na čase, v katerih živimo in kaj še lahko vse pričakujemo. Pri peti maši je farni župnik gospod Jože Hrastnik čudovito odpeval, bilo je slovesno in nadvse lepo.

Po sv. maši sem šel na kosilo k sinovi družini. Zbrali smo se okrog mize in bilo je lepo, bilo je tudi slavnostno kosilo in bilo je prijetno in doživeto; dobro sem se počutil. In ko sem prišel domov v Vrtno ulico 8, sem si rekel: »Hvala Bogu, da sem spet doma.« Doma mi je bilo spet lepo in spomini so segali v lovrenško nedeljo in kosilo pri sinovi družini ter bodo ostali zapisani v lepem nepozabnem spominu.

Urednik časopisa

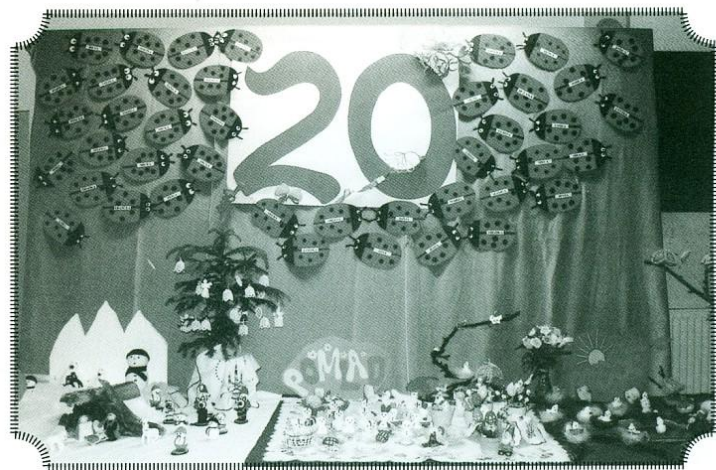
ROČNODELSKI KROŽEK »PIKAPOLONICA« 2010/2011 IN NAZAJ 20 LET

Pred dvajsetimi leti je bil na pobudo takratnega predsednika društva upokojencev gospoda Jožeta Javnika ustanovljen ročnodelski krožek pri Društvu upokojencev Lovrenc na Pohorju. Nekaj let kasneje smo krožek imenovali »PIKAPOLONICA«.

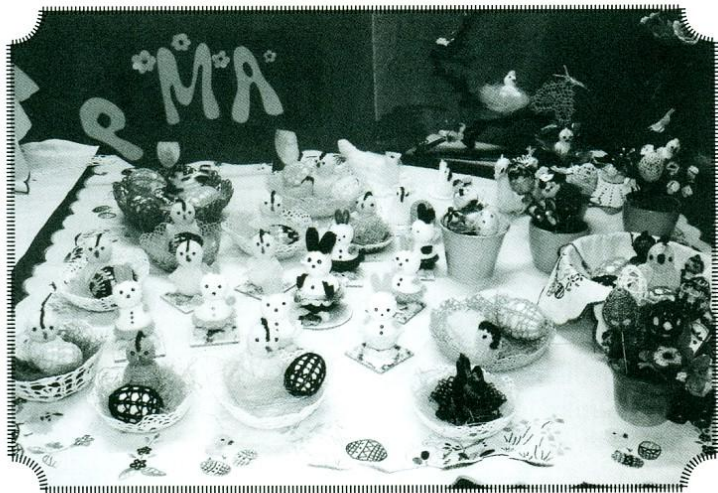
Letos torej praznujemo že dvajseto leto druženja navdušenih ročnodelskih PIKAPOLONIC. V teh letih se je v krožku zvrstilo kar nekaj članic – Lovrencank. Delovale so različno dolgo. Enajst pa je takih, ki sodelujejo vseh dvajset let. Zato so bile tudi zelo vesele, ko so prejele »ZAHVALO« DU Lovrenc na Pohorju za dvajsetletno zvestobo in požrtvovalno ter ustvarjalno delo pri ohranjanju kulturne dediščine ročnih del. Za dvajsetletno delo je krožek prejel

jubilejno priznanje območne izpostave sklada Ruše – JSKD in ogromno čestitk.

V mesecu maju 2011 smo se zelo potrudile in pripravile razstavo ročnih del, za katero smo prejele same pohvale. Obiskovalcem je bilo všeč, ker smo pripravile pregled dvajsetletnega ročnega dela po letih nastajanja. Na panoju smo se na pikapolonicah predstavile vse članice krožka. Pod panojem pa so bili razstavljeni izdelki ročnih del, ki so prikazovali letne čase. V učilnicah so bili razstavljeni izdelki različnih tehnik – rdeča nit pa je bila »briško kvačkanje«. Z nami pa so razstavljale tudi »MALE PIKAPOLONICE« – osnovnošolke.

Vsak obiskovalec je dobil poseben spominek. Pripravile smo 463 spominkov in drugi dan razstave jih je že zmanjkalo.

V času »JEZERNIKOVIH DNEVOV« smo organizirale tradicionalno razstavo »NAREDILI SMO DOMA«, kjer so poleg nas svoje izdelke razstavljali še nekateri Lovrenčani.

Ob tej razstavi smo posebej ponosne zato, ker bo nekaj naših izdelkov krasilo dom v daljni Kanadi.

Na zaključni prireditvi »JEZERNIKOVIH DNEVOV« nas je župan Joško Manfreda razveselil z bronastim priznanjem za 20-letno uspešno delo.

V začetku septembra tega leta je naš krožek sodeloval na območni razstavi tehnik ročnih del pod naslovom: »LETNI ČASI V TEHNIKAH ROČNIH DEL« v Rušah.

Pred začetkom nove sezone smo si privoščile enodnevni izlet na Bizeljsko – ogledale smo si etnografsko zbirko, repnice. Bilo je lepo.

Žal pa smo se morale v tej sezoni posloviti od naše drage članice Gretke Gosak. Zelo jo pogrešamo.

Vsem, ki boste to prebrali, sporočamo, da bomo tudi v novi sezoni pridno delale in vas že sedaj vabimo na zaključno razstavo v mesecu maju 2012.

Za ročnodelski krožek
Milena Fornezzi

ZELIŠČARSKI KROŽEK »SRČNA MOČ« DU LOVRENC NA POHORJU

Zdravje je naše najdragocenejše premoženje. Čeprav lahko sami veliko pripomoremo k temu, da ostanemo zdravi in v dobri formi, se boleznim ne moremo vedno izogniti. S pomočjo zdravilnih rastlin in poznavanja le-teh, si lahko veliko pomagamo sami. Tako zeliščarji na naših srečanjih dopolnjujemo naše znanje in izkušnje o zdravilnih zeliščih, saj so v naravi rastoče rastline prvovrstna lekarna. Svoja spoznanja in izkušnje pa smo pripravljeni posredovati tudi drugim. V krožku že uspešno pripravljamo različne čajne mešanice, tinkture, olja, mazila, sokove in pa že mnogim dobro poznane zeliščne namaze. S srečanji pričnemo meseca marca in jih zaključimo v decembru s ČAJANKO, kjer ob pecivu in čaju vedno pripravimo tudi zanimivo predavanje.

Naša udejstvovanja v kraju in drugod po Sloveniji so bila pestra. Udeležili smo se slankove pojedine v Ljubljani. Ob predstavitvi ZDRAVE ŠOLE, ki jo je organizirala OŠ Lovrenc, smo pogostili z namazi in napitki 60 udeležencev iz raznih šol po Sloveniji. Naš krožek smo predstavili v Slovenski Bistrici na povabilo KD Matiček. Sodelovali smo na dnevu druženja treh generacij OŠ Lovrenc, z delavnicami za otroke – priprava kruhkov z različnimi zeliščnimi namazi in spoznavanje zelišč v naravi tako, da so jih nabirali sami.

Sodelovali smo tudi na Velikonočnem sejmu, pri razstavi PIKAPOLONIC, na poroki naše nekdanje članice. Spoznali so nas tudi v Vurberku, saj smo sodelovali na srednjeveški tržnici na gradu Vurberk. S svojimi dobrotami smo pogostili goste TD Lovrenc iz Pirana. Naše članice so svoje znanje posredovale tudi dijakom gimnazije Ruše na njihovih projektnih dnevih v Ribnici na Pohorju. V času Jezernikovih dni smo pripravili samostojno prireditev KAKO LEP JE NAŠ LOVRENC – Z ZELIŠČI. Ob pogovoru z avtorji fotografij smo predstavili različna zdravilna zelišča. Udeležence prireditve pa smo seveda pogostili. Z zeliščnimi namazi, napitki in predstavitvijo zelišč pa smo bili prisotni tudi na zaključni prireditvi otroških delavnic v sodelovanju s knjižnico Lovrenc, na prireditvi Zakaj zbolevamo? in na razstavi – Jakob Paulič Sadonik in njegov čas.

Vzeli pa smo si čas tudi zase in se odpravili na izlet na ekološko kmetijo MEGLIČ v Vitanje in njegovo okolico. Ogledali smo si kmetijo, zeliščni vrt, prežitkarsko hišo in uživali ob dobrotah s kmetije.

Druženje in delo v krožku je prijetno in prepričani smo, da ga bomo še nadaljevali.

Za zeliščarje Jana Kraner

NAŠE ZDRAVJE

TELETERAPIJA V OKVIRU ONKOLOŠKE DEJAVNOSTI UKC MARIBOR

Teleterapija ali zdravljenje z obsevanjem predstavlja dodaten način zdravljenja bolnikov z rakom. Po strokovnih statistikah se z obsevanjem zdravi 50 % bolnikov, ki zbolijo za rakom. Zdravljenje z obsevanjem poteka s pospeševalniki oz. megavoltnimi obsevalniki, ki morajo biti nameščeni v posebnih prostorih. Univerzitetni klinični center Maribor

nima niti tovrstnih naprav niti prostorov. Vezan je na Onkološki inštitut v Ljubljani, ki je trenutno edina zdravstvena ustanova v Republiki Sloveniji, ki v svoji organizacijski strukturi vključuje Oddelek za radioterapijo s pripadajočimi napravami. Na žalost so tako najtežji bolniki iz SV Slovenije vezani na dnevne prevoze v Ljubljano.

Obenem so tudi radioterapevtske zmogljivosti nezadostne. Kazalci, ki kažejo na pomanjkanje teleradioterapevtskih obsevalnih naprav v Sloveniji, so naslednji:

- V Sloveniji se zdravi z obsevanjem le 38 % bolnikov, kar je 12 % manj kot to zahtevajo mednarodna priporočila – t. j. 50 %. To dejstvo je rezultat kroničnega pomanjkanja obsevalnih zmogljivosti v državi in posledičnega krčenja indikacij za obsevanje.

- Letno povečanje raka v Sloveniji znaša v zadnjem obdobju 3 % letno.

Cilji za investicijo za izgradnjo oz. organizacijo teleradioterapevtske dejavnosti v Mariboru, so naslednji:

- povečanje deleža zdravljenja rakastih obolenj z obsevanjem;
- zmanjšanje čakalnih dob na obsevanje;
- prostorske danosti Sektorja za radioterapijo pri Onkološkem inštitutu v Ljubljani, ki omejuje število bunkerjev na osem, kar onemogoča nadaljnjo širitev teleradioterapevtskih obsevalnih zmogljivosti na območju Onkološkega inštituta v Ljubljani;
- udobnejše zdravljenje bolnikov iz severovzhodnega dela Slovenije z občutno krajšimi prevozi na zdravljenje ali hospitalizacijo bližje domu (tretjina vseh obsevanih bolnikov je iz SV dela Slovenije);

- organizacija visokošolskega študijskega programa medicine v okviru Medicinske fakultete Univerze v Mariboru.
- Nacionalni program Zdravstvenega varstva Republike Slovenije – Zdravje za vse do leta 2004 (NPZV, Uradni list RS št. 49/200) je bil sprejet leta 2000. Opredeljuje strategijo in razvojne usmeritve zdravstvenega varstva ter prednostna razvojna področja.

Po primerjavi smernic Nacionalnega programa zdravstvenega varstva RS s cilji predlagane investicije je mo-

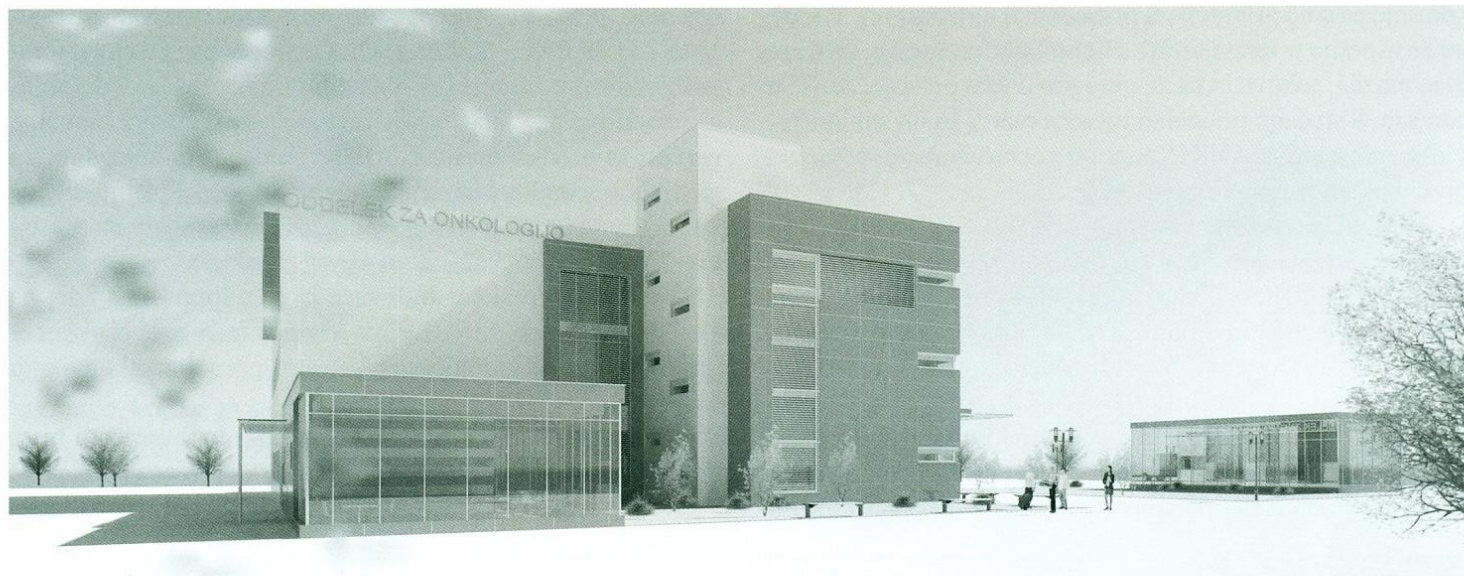
goče ugotoviti, da je investicije v skladu z usmeritvami za investicije v javnem zdravstvu.

V okviru strategije in razvojnih usmeritev zdravstvenega varstva so opredeljene tudi investicije v zdravstvu. Nekatere osnovne smernice za investicije v zdravstvu so:

- politika investicij bo sledila racionalni izbiri objektov in drugega premoženja na osnovi izkustvenih standardov prostorov in opreme;
- pri investicijah v opremo bo imela, ob upoštevanju zahtev novih medicinskih tehnologij, prioriteto smotrna izraba medicinske opreme;
- cilj politike investicij v zdravstvu je ustvariti pogoje za razvoj sodobnega zdravstva, z vsebinsko in krajevno uravnoteženimi naložbami v javno zdravstveno mrežo.

Z dokumentom identifikacije investicijskega projekta z naslovom Raziskave na področju onkologije ter formiranje Odseka za radioterapijo v okviru Oddelka za onkologijo je bil projekt onkologije v UKC Maribor uvrščen v Načrt razvojnih programov 2008–2011. Vrednost investicije je ocenjena na 30 mio EUR. Za obsevalno napravo - linearni pospeševalnik je UKC Maribor kandidiral tudi za evropska sredstva. V teku so postopki javnih naročil za gradnjo in dobavo ter montažo specialne medicinske opreme. Predvideva se pričetek izvajanja del v letošnjem zadnjem tromesečju. Investicija, ki jo financira Ministrstvo za zdravje, bi se naj zaključila do leta 2014.

Direktor UKC
prim Gregor Pivec, dr. med.

SPOŠTOVANI KRAJANI LOVRENCA NA POHORJU

Z gospo Benjamina se vsakodnevno trudi in bori, da bi bila obravnava tistih, ki iščejo pomoč, kar se da korektna, enakopravna in pravilna. Trudi se, da se čakanje v čakalnici čim bolj skrajša, da čakalna doba na neurgentne preglede ne presega od 2 do 3 dni in večinoma nama to nekako uspeva. Ob vsem tem pa se sama izjemno zavzemam, da je strokovnost in znanje tisto najpomemb-

nejše, kar potrebujemo ljudje. Usklajevanje vseh dejavnosti hkrati se velikokrat izključuje. Vsi bolniki ne morete biti istočasno pregledani, nič čakati in hkrati udeleženi visoko strokovne obravnave. Za čim višjo strokovnost se moramo zdravniki stalno izobraževati, kar pomeni, da takrat nisem v ambulantni. Ne jezite se, izobražujem se zato, da bom VAM bolje in sodobno pomagala. Če je mogoče, se naročite ali pridete naslednji dan ali pa se obrnite na ambulantno oziroma zdravnika, kot je zapisano v obvestilu na vratih.

Kljub vsakodnevnuemu trudu pa smo vsi samo ljudje, vsi zmotljivi, vsakodnevno drugače razpoloženi, pa če se še tako trudimo vesti profesionalno. Velikokrat ali vedno smo razpeti med nasprotujočimi zahtevami pacientov, strokovnosti, plačnikov (ZZZS) in drugimi zakoni. Trudimo se, da bi zadostili vsem, vendar velikokrat to ni možno. Takrat običajno pride do nejevolje in razočaranja pacientov, zato je leta 2008 po triletnem nastajanju izšel **Zakon** o pacientovih pravicah (ZPacP) in tudi nekaterih dolžnosti.

Natančna navodila o pritožbenem postopku so jasno izobešena v čakalnici, kjer so tudi naslovi, telefoni in maili pristojnih oseb za pritožbo.

Čisto na kratko bi vas rada seznaniła z nekaterimi koraki pritožb po ZPacP.

56. člen:

- Nesporazum se poskuša odpraviti takoj z dodatnimi pojasnili in ukrepi,
- pacient se seznani s pravico in postopkom vložitve zahteve za prvo obravnavo kršitve pacientovih pravic (s tem ga seznanim jaz, medicinska sestra in s pritožbenim postopkom, ki je izobešen v naši čakalnici).

Ob tem VAS vljudno naprošam, da se VEDNO še enkrat oglasite pri meni kot izvajalcu zdravstvenih storitev, da bomo domnevno kršitev ponovno predelali, poskušali najti skupni dogovor in takojšnjo rešitev. Napisali bomo pisni zapisnik, s katerim bomo spor ali razrešili ali pa boste s tem zapisnikom pričeli z naslednjim korakom.

57. člen (– pristojna oseba)

- Izvajalci zdr. storitev moramo določiti osebo, ki je pristojna za sprejemanje in obravnavo zahteve za PRVO OBRAVNAVO.
- Pristojna oseba se določi izmed oseb z znanji s področja, ki ga zasebnik opravlja in ki pri njem ni zaposlena.

(Podatki o pristojni osebi za našo ambulanto so objavljene v čakalnici.)

Tudi pristojna oseba in pacient napišeta zapisnik, ki ga pacient lahko uporabi enako kot že navedeno.

58. člen:

- govori o obveznih objavah v čakalnicah oz. pacientom dostopnih mestih.

59. člen:

- govori o rokih za vložitev prve zahteve, ki so:
15 dni po domnevno neustreznim odnosom zdravstvenih delavcev oz. 30 dni, če gre za domnevno neustrezno oskrbo pacienta.

61. člen:

- govori o postopku po vložitvi prve zahteve, po kateri se mora postopek pričeti v 15 dneh.

V zakonu so zelo natančno razloženi vsi postopki; kako in kdaj seznanimo ali vključimo tudi uradnega zastopnika pacientovih pravic.

64. člen:

- govori o DRUGI obravnavi kršitve pacientovih pravic pred Komisijo Republike Slovenije za varstvo pacientovih pravic.

Iskreno upam, da se bomo o vsaki domnevni kršitvi uspešno dogovorili v zadovoljstvo vseh, saj morate vedeti, da smo

osebni zdravniki neke vrste skrbniki pacientovih pravic, tu smo zato, da Vam vsem pomagamo po najboljših možnih poteh, saj nezadovoljstvo pacienta pomeni tudi zdravnikovo nezadovoljstvo, vaši dvomi in vaše skrbi pomenijo tudi moje skrbi in vaše zadovoljstvo in dobro počutje pomeni zame kot zdravniku največjo srečo in cilj uspešnega dela.

Lep pozdrav,

vaša M. Fišer Zobovič, dr. med., spec.

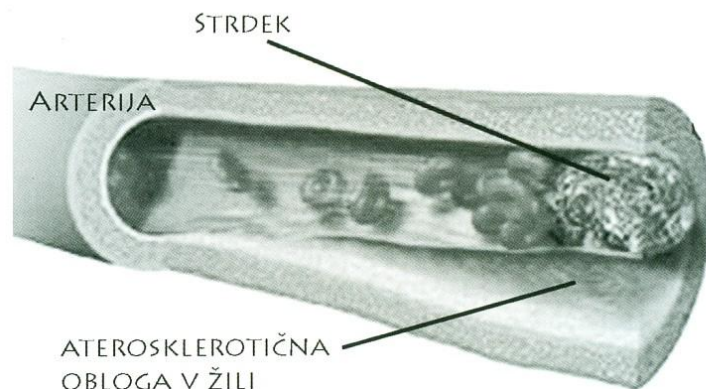
MOŽGANSKA KAP, EMBOLIJE

Težko bo v nekaj besedah povedati o krvnih strdkih in možganski kapi, o temi, ki jo je predlagal gospod urednik. A poskusimo. Embolus je pravzaprav vsak prosti delček v obtoku, ki ga kri odnese od njegovega izvora in lahko zamaši žilo. Tak delček je lahko mehurček plina, maščobna kapljica, delček odtrgane notranje obloge sklerotične žile, najpogostejše pa je to kar krvni strdek. Embolija pa je stanje, ko ta delček po krvi zanese do manjše žile, ki je premajhna za njegovo nadaljnjo pot, se tam zagozdi in žilo popolnoma ali delno zapre.

Na maščobno embolijo bomo naleteli pri zlomih kosti in poškodbi mehkih tkiv, na zračno embolijo pri poškodbah prsnega koša, operacijah na odprtih žilah, pri izplavljanju iz vodnih globin ali poletih. V praksi pa ob embolusih pomislimo na delčke ali krvne strdke, ki nastanejo v samih žilah ali srcu.

Glede na to, katere žile ti delčki zamašijo, govorimo o pljučni emboliji, možganski emboliji, emboliji arterij rok ali nog, emboliji notranjega organa (ledvic, črevesa ...).

Vidimo, da ima embolija veliko pojavnih oblik, glede na to, katere organe prizadene. V vsakem od teh organov gre za zaustavitev pretoka skozi žilo in za pomanjkanje kisika in hrane (glukoze) za del tega organa, ki ga žila oskrbuje. Če gre za velik delec, bo prekinil obtok v veliki žili in take bodo tudi posledice, morda odpoved celotnega organa (skica 1).

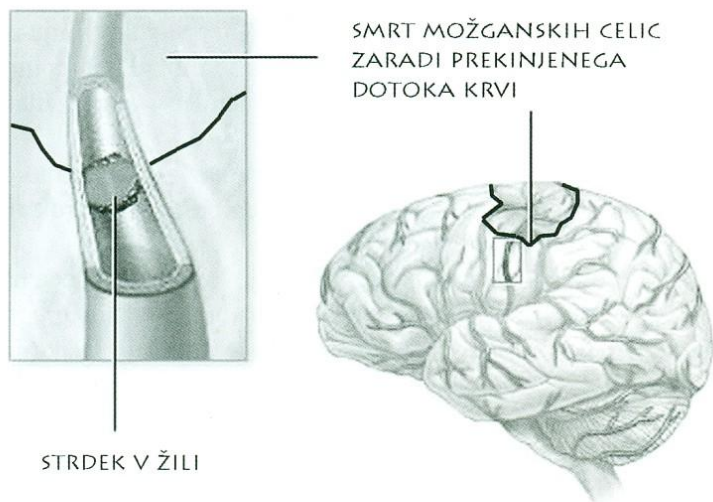

Strdek v aterosklerotično spremenjeni žili

Ker nas tokrat zanimajo možgani, povejmo, da so le ti metabolično zelo aktiven organ. Predstavljajo le 2 % telesne mase, vendar zahtevajo kar 15–20 % vse krvi, ki jo prečrpa srce, da zagotovijo možganskim celicam dovolj kisika in glukoze. Če pride do popolne prekinitve krvnega obtoka, te celice odmrejo v nekaj minutah. Če se pretok samo zmanjša,

preživijo dlje, nekaj ur. Od kod priletijo ti strdki in delčki? Najpogosteje iz srca, ki je obolelo. Migetanje preddvornih votlin (fibrilacija atrijev), druge motnje ritma, bolezni zaklopk, razširjeno srce in podobno. Del embolusov izvira še iz večjih arterij, ki vodijo od srca do možganov. Kot posledica aterotrombotičnega procesa v teh arterijah ali pa maščobnih oblog. Za razliko od teh žil bodo krvni strdki iz globokih ven nog zamašili žile v pljučih (pljučna embolija).

Skozi možgane gre torej velik del krvi in so z žilami dobro oskrbljeni. Po drugi strani pa je lahko vsaka od teh žil tarča krvnega strdka, ki jo zamaši. Posledice bodo sorazmerne velikosti strdka, ki jo zamaši, in od vloge in povezav, ki jo imajo možganski predeli, katere je s hrano in kisikom oskrbovala ta žila. Zamašitev žile se bo na zunaj kazala torej lahko kot nenadna mišična oslabeledost na obrazu, v rokah in nogah, še posebej po eni strani telesa, kot nenadna zmedenost, težave pri govoru ali razumevanju govora, kot težava pri branju, pisanju, poimenovanju objektov, računanju, kot izguba ali poslabšanje vida na enem ali obeh očeh, kot nenadna težava pri hoji, vrtoglavica ali izguba ravnotežja, lahko kot nenaden glavobol brez znanega vzroka ali morda izguba zavesti (skica 2).

Prekinitev pretoka krvi skozi del možganov zaradi strdka

Ko zapora žile že nastopi, je take strdke možno v nekem časovnem obdobju raztopiti z zdravili v ustrezno usposobljenem centru. Usoda takega bolnika je enako odvisna od vseh členov v verigi preživetja, od laika na terenu, službe nujne medicinske pomoči, do strokovnjaka na oddelku.

Kot zaščita pred takimi dogodki je najpomembnejši, že tolikokrat poudarjeni zdrav način življenja, z dovolj telesne aktivnosti in zdravo prehrano. S tem se varujemo pred aterosklerotičnimi procesi na žilah in ščitimo srce. Če do takih zapletov na žilah in srcu že pride, potem zdravimo vsa stanja, ki te zaplete poslabšajo in preventivno uživamo antitrombotična zdravila, da zmanjšamo nevarnost tvorbe krvnih strdkov. Ob malem tveganju je to acetilsalicilna kislina v malih odmerkih (Aspirin, Andol, Cardiopirin). Ob zmer- nih in večjih tveganjih je to zdravilo varfarin (Marevan), ki pa zahteva skrbno vodenje in kontroliranje pravišnje stopnje koagulabilnosti, strjevanja krvi (INR). Na koagulabilnost

namreč zelo vplivajo nekatera zdravila (antibiotiki, uspaval- la, hormonski pripravki), alkohol in hrana ter pripravki z veliko vitamina K. Zato je zdravljenje s tem protitrombotič- nim zdravilom primerno le za zelo disciplinirane ljudi. Ob neupoštevanju navodil so namreč izpostavljeni nevarnim notranjim krvavitvam.

In kakšno je tveganje za možgansko kap? Vsak posame- zen naslednji dejavnik že pomeni zmerno tveganje: srčno popuščanje, visok krvni pritisk, sladkorno bolezen in starost nad 75 let. Veliko tveganje za možgansko kap je pri tistih, ki so možgansko kap že preboleli. Zato takim bolnikom svetujemo v prvih dveh letih po kapi zdravilo dipiridamol (vključeno je v pripravek Asasantin, v katerem je tudi že acetilsalicilna kislina).

In brez skrbi, tudi če nas doleti zapora kakšne možgan- ske žile, je možnost, da z močno voljo in vztrajnimi vajami napravimo čudež. Nimalokdo šele po takem dogodku spo- zna neizmeren možganski potencial, ki zna čudovito premo- stiti okvaro in razviti nove sposobnosti.

Ostanite zdravi tudi v naslednjem letu!

Franc Beigot, dr. med. spec.

KAJ JE SLUŠNI APARAT?

Slušni aparat, elektronski pripomoček zauheljne, vuše- sne ali sluhovodne oblike, v osnovi sestavljajo mikrof- on, slušalka (zvočnik) in ojačevalni blok, ki ga napaja majhna baterija. Zaradi razvoja digitalne tehnologije in napredka elektronike so danes slušni aparati lahko tako majhni, da so v sluhovodu skoraj nevidni. Kljub majhnosti ni kakovost predvajanega zvoka nič slabša. Predvajanje zvoka je pri- merljivo z jasnostjo zvoka z goščenke.

Čeprav slušni aparat uporabniku ne more povrniti nor- malnega sluha, mu lahko v veliki meri pomaga premagati težave, ki jih ima zaradi okvare. Eden najpogostejših pro- blemov, s katerim se srečujejo uporabniki slušnih aparatov, je moteči hrup v ozadju. Vrhunski slušni aparati sedanjega časa zmorejo zmanjšati hrup, poudariti govor in se povezati tudi z drugimi napravami, kot sta na primer mobilni telefon ali televizor.

Predsodki in zmote

Ljudje imajo veliko predsodkov glede uporabe slušnih aparatov. Mnogi še vedno verjamejo, da:

- so slušni aparati veliki in nerodni,
- neprestano piskajo,
- je ravnanje z njimi in vzdrževanje zapleteno,
- bo uporaba še poslabšala sluh oziroma ostanek sluha.

Na srečo nič od naštetega ne drži. Zelo veliko ljudi na svetu je naglušnih. Mnogi predolgo čakajo, preden se odlo- čijo za slušni aparat. Pomembno je vedeti, da tisti, ki imajo težave s sluhom, porabijo ogromno energije, ko se trudijo slišati. To lahko vodi v izčrpanost, ljudje imajo občutek osa- mljenosti in izoliranosti. Takšni občutki lahko vplivajo na kakovost življenja ter postanejo ovira za aktivno in ustvar- jalno življenje.

Postopek za pridobitev slušnega aparata se vedno prične pri vašem osebnem zdravniku, ki vas bo napotil k specialistu za ušesa, kjer boste opravili vse potrebne preiskave. Na podlagi pridobljenih rezultatov in postavljene diagnoze vas bo specialist za ušesa vodil skozi postopek pridobitve slušnega aparata, pri nas pa vam bomo strokovno in praktično svetovali pri najprimernejši izbiri slušnega aparata.

Slušni aparati Widex

Večina slušnih aparatov deluje samodejno, programirani pa so skladno s potrebami vsakega posameznega uporabnika. Ne glede na obliko (zauheljni, vušesni ali sluhovodni) prav vsi delujejo v 100% digitalni tehniki. Na voljo je široka paleta različnih modelov slušnih aparatov. Modernejši kot je slušni aparat, natančnejše je prilagajanje različnim pogojem poslušanja. Zagotovljeno je boljše razločevanje zvokov ter večje udobje pri poslušanju. Ti aparati ne zahtevajo ročnega uravnavanja, uravnavajo se namreč samodejno, zato so za uporabnika enostavnejši.

Čeprav slušni aparat ne more povrniti prvotne slušne sposobnosti, lahko iz njenih ostankov naredi kar največ. Slušni aparat je zato edina pot k vrnitvi v aktivno življenje. Slušni aparati se v večini slušnih situacij uravnajo samodejno in je zato njihova uporaba silno enostavna in prijetna. Pri nekaterih izvedbah pa so na voljo še številne posebne možnosti prilagoditve, ki si jih uporabnik po želji izbere sam (poslušanje preko telefonske tuljavice, program za poslušanje glasbe, televizije ...).

Klinične študije so pokazale, da uporaba slušnega aparata močno izboljša kakovost življenja naglušnih. Proces navajanja sicer lahko traja kar nekaj časa, a izkušeni uporabniki lahko potrdijo, da so rezultati vredni truda.

Zelo priporočam uporabo slušnih aparatov – widex, ko bo posamezniku to potrebno, saj omogočajo dobro komuniciranje z ljudmi. Pomembno pa je, da ima porabnik pravilen odnos do teh slušnih aparatov. Če se človek pogovarja z eno osebo, pogovor poteka zelo dobro, pa tudi z dvema osebama poteka dobro. Če je pa več oseb v pogovoru, so pa določene slušne težave. Pomembno pa je, kako dobro ima oseba, ki uporablja slušni aparat, očiščena ušesa.

Vsekakor je pa zelo pomembno, kakšen odnos ima oseba do slušnih aparatov, ki jih uporablja. Dobro pa je, da se uporabniki ali uporabnice teh aparatov občasno oglasijo v prodajalni teh pripomočkov in se posvetujejo s strokovnim osebjem.

prepis opravila tiskarna

ZDRAVILIŠČE LAŠKO

V sestavi Thermana, d. d., Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško, so dandanes:

- a) hotel WELLNESS PARK LAŠKO,
- b) hotel ZDRAVILIŠČE LAŠKO,
- c) hotel HUM

in zaposlujejo okoli 500 oseb.

I. VELIKE OSEBNOSTI TERMALNE VODE IN ZDRAVILIŠČA LAŠKO

Na samem začetku iskanja termalne vode so jo nekateri domačini imenovali LUŽA.

1. Dr. Lorenz von Stein je bil ugledni razumnik, enako uglašen na parketu aristokratskih salonov kot učinkovit v strogem ozračju dunajskih visokošolskih predavalnic in kabinetov, tako na cesarskem Dunaju kot drugje po srednji Evropi.

Značilno za njega je, da je najprej storil tisto, kar se čez noč ne da izsiliti s še tako veliko denarja. Dal je posaditi kopališki park z avtohtonimi in eksotičnimi drevesi in grmičjem. Nadzidal je tudi kopališko poslopje za tri nadstropja in ga podaljšal za prireditveno dvorano – sedanji Bidermajerjev salon. Onstran železnice je dal postaviti vilo Stein za svoje domovanje, nasproti tej pa zgraditi vrtno restavracijo v kmečkem slogu in razgledni stolp. Ob Savinji je na levem bregu dal postaviti lesena kopališka paviljona s slačilnicami – ločena za ženske in moške. V glavnem posloppju je dal urediti čistilnico, biljardni salon, v nadstropju tudi vrhunsko tehnično novost tistega časa – telegraf in telefon.

Po zgledu dunajskih dvornih parkov je dr. Stein dal urediti senčne in sončne vrtove, glasbeni paviljon in terase, kjer je bilo prostora za 300 in več gostov.

V eni od vil v Debru je dal leta 1871 urediti oratorij Marije Pomočnice z oltarjem, klopmi, harmonijem in zvonom. V kapelici so maševali gostujoči duhovniki. Takrat je kopališče že dobilo značaj zdravilišča, tako da so ga že imenovali zdravilišče ali Heilbad.

Toplice so imele kavarno – kaj bi Dunajčani brez nje – in točilnico izbranih buteljčnih vin.

V naravni skalni votlini za Mlinskim dvorom je bila ledenica. Vanjo so pozimi uskladiščili na Savinji in ribnikih nalomljen led in so ga vse leto uporabljali za hlajenje pijač in shrambo zelenjave.

Dr. Stein je kot kupec v letih 1856/57 dobil kopališče v last za 22.137 goldinarjev.

Dr. Lorenz von Stein je bil tudi profesor narodnega gospodarstva na dunajski univerzi in je dosegel to, da je v njegovem času kopališče v Laškem dobilo značaj zdravilišča.

2. Teodor Gunkel požene kočijo v renesanso!

Ko je prevzel zdravilišče, je Teodor Gunkel s spretno reklamo laškemu kopališču oziroma zdravilišču spet povrnil poenjajoč ugled. Število gostov so zdaj že preštevali v tisočih. Preurejenemu vodnemu kolesu za črpanje termalne vode so dodali dinamo stroja 5 kilovatov. Tako je bila leta 1882 postavljena prva električna centrala na vodni pogon na Slovenskem oziroma na slovenskih tleh.

Gunkel se je povezal z lastnikom pivovarne, ki je začela variti tudi termalno pivo. Gostje v zdravilišču so to pijačo hudomušno imenovali sanitetno pivo (Sanitär Bier). To pivo naj bi bilo najboljše v tedanji Avstriji.

Termalno vodo so iz toplic tudi razpošiljali v steklenicah posebne oblike, zaprtih s steklenim čepom in opremljenih z etiketo, da gre za brez bakterijsko termalno vodo. Teodor Gunkel je dal nad vhodom z glavne ceste postaviti osem metrov visok portal – slavolok – iz rezanega kamna. Na polkrožnem oboku je bilo napisano, da je CESARSKO KOPALIŠČE. Na stebroma sta se na obodu šopirila grifona – krilata leva s ptičjo glavo.

S spremembami pozidav je podjetni Gunkel povečal bivalne zmogljivosti na 86 sob. Tudi mlinski dvor je dal v ta namen povečati, pred njim pa v parku urediti jezerce, ki ga je naselil z labodi, gosmi in racami. V različnih stavbah je kopališče oziroma zdravilišče premoglo: bife, kavarno, igralnice za kartanje, domino, biljard in marjanco. Na prostem je bilo večestezno kegljišče in dve igrišči za tenis.

Teodor Gunkel je bil izredno visoke postave, pravi dolgin in vedno športno opravljen. Skoraj vsaki dan je dolgo nog, kot je bil, zajezdil majhnega osla in z njim obdrobel v Laški trg, predvsem zato, da bi zbujal pozornost. Sicer pa je uglednejše goste s kočijo osebno pričakal pri vlaku.

NESREČA NIKOLI NE POČIVA!

II. NESLUTEN PADEC ZDRAVILIŠČA

Julija 1914 je strahovit orkan razdejal ostrejša zdraviliških stavb ter lomil in ruval drevesa v parku.

Nad Evropo so se grmadili še veliko bolj črni oblaki. Izbruha je prva svetovna vojna (in to v letu 1914) s svojimi neslutnimi posledicami.

Bližina balkanskega in soškega bojišča je bila razlog, da je 14. septembra 1914 vojaška oblast zasegla vse stavbe in že peti dan za tem nastanila v zdravilišču 39 vojaških ranjencev, ki so bili pripeljeni z Balkanske fronte.

Leto pozneje je bilo odprto še veliko hujše bojišče na Soči. Kaj kmalu so bile polne vse stavbe in vsi prostori v njih. V januarju 1915 so pripeljali toliko ranjencev, da so jih morali dvesto stisniti kar na pograbi v izpraznjenem kopališkem bazenu. Dlje kot je vojna trajala, več ranjenih vojakov je prihajalo. Proti koncu vojne se je avstro-ogrsko vojska umikala tudi po tej dolini. Zdraviliški park se je spremenil v

vojaški tabor in vanj so namestili konje, vozove in topove. Kopaliških naprav pa vsa ta leta ni nihče več vzdrževal.

Teodor Gunkel je v ozračju propadanja vsega usihal tudi sam. In decembra leta 1917 v 71. letu starosti tudi umrl in je bil z njim pogreznjen tudi ves sijaj nekdanjega mondenega zdravilišča v Laškem.

III. PONOVI VZPON PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Pisalo se je leto 1953, ko je bil ustanovljen Zavod za rehabilitacijo invalidov s poudarkom na socialistični zahtevi: »Poškodovance in bolnike čim hitreje vrniti v delovni proces.« Ta racionalna usmerjenost tudi kapitalističnemu svetu ni bila tuja. Temu cilju namenjena sredstva so bila zadostna tudi za prenovu stavbe, bogatitev opreme in urejanje okolice. Število pacientov je začelo spet naraščati in posebej še zato, ko so oktobra proslavili 100. obletnico zdravilišča. V naslednjem letu so na pobudo ortopedske klinike v Ljubljani za kopališčem zgradili stavbo za fizioterapijo in še nekatere potrebne prostore. H koncu leta 1956 je bil za šefa zdravniške in direktorja imenovan dr. Marjan Barle.

3. Dr. Marjan Barle, specialist za fizikalno medicino in rehabilitacijo, bil je nesporno velik strokovnjak, dober gospodar in poznavalec takratnih družbenih silnic, saj je odklanjal možnost hkratnega sožitja zdravilišča kot zdravstvene ustanove in za turizem odprtega kopališča pod eno streho. Bil je široko razgledan, z visoko izobrazbo, glasbeno nadarjen – skratka dr. Lorenzu von Steinu podoben razumnik.

Dr. Marjan Barle je bil novembra leta 1976 že dvajset let na čelu laškega zdravilišča. V tem času so terme v svoji novi usmeritvi skokovito napredovale. Od leta 1953, ko je zavod sprejel 155 oskrbovancev, je njih število do leta 1975 naraslo na 3690. Število kopalcev v velikem bazenu in kabinah se je v istem obdobju povzpelo od 31.000 na 41.000.

Leta 1958 je bil v laškem zavodu seminar. Takrat so se v spominsko knjigo s pohvalami in mnenji vpisali zdravniki raznih medicinskih fakultet, klinik, termalnih zdravilišč iz Slovenije, Poljske, Romunije, Madžarske, Avstrije, Virginije in Floride (ZDA), Čila, Izraela in Bolgarije.

Renome zdravilišča, zdaj rehabilitacijskega, se je razširil znotraj meja tedanje skupne države Jugoslavije, a tudi čez nje v Evropo in svet.

Odziv Laščanov na tak razvoj je bil po svoje ugoden; predvsem zaradi tega, ker je zdravilišče zaposlovalo vse več domačinov in ker so zdraviliški gostje bili tudi dobrodošli porabniki izven zdraviliške ponudbe. Po funkcionalnosti, udobju, predvsem pa zaradi najsodobnejše medicinske opreme in strokovno izobraženega kadra vseh ravni, so bile laške terme najnaprednejši zdraviliški objekt v Sloveniji.

Zdaj je dr. Marjan Barle ob izpolnitvi temeljne usmeritve že lahko razmišljal o načrtih, ko se bo rehabilitacijskemu zdravljenju lahko pridružil tudi zdravstveni turizem z novimi kopališkimi rekreacijskimi, gostinskimi in hotelskimi zmogljivostmi. Temeljito je preoral njivo, vanjo posadil sadeže svojih strokovnih dosežkov, z novimi zamislimi pa

zasejal žetev naslednikom. On sam pa je odšel iz Laškega v Ljubljano v zasluženi pokoj, a vendar opešanega zdravja.

Med vsemi predhodniki, ki so bili izraziti graditelji in snovalci vsebinskih usmeritev, je dr. Barle, z izjemo, zdravilišče zapustil kot NEPORAŽEN!

Sklepna beseda!

Zdravilišče Laško si je v 145-ih letih ustvarilo dober sloves, tudi s tem, da je neprestano izboljševalo in širilo zdravstvene in kopališke usluge ter gostinsko-turistično ponudbo.

K temu ugledu je pripomogla tudi Laška občina, ki je bolj ali manj trajno bdela nad turističnim utripom kraja.

Obdobja po prvi svetovni vojni in do konca druge svetovne vojne nisem opisal, ker se prepleta toliko drobnih zadev in zadeve se mi niso zdele zelo pomembne; opredelil sem se pa na:

1. Vzpon od iskalcev vrelcev do termalne vode in od kopališč do priznanja zdravilišča. Pri tem imata ogromne zasluge dr. Lorenz von Stein in Teodor Gunkel.
2. Teodor Gunkel popelje kočijo v renesanso.
3. Padec zdravilišča in slovo Teodorja Gunkla s tega sveta.
4. Ponovni vzpon zdravilišča po drugi svetovni vojni.

Kot podlaga za ta pisni prispevek za časopis Upokojenec o zdravilišču Laško mi je služila knjiga Jožeta Krašovca, ki mi jo je dala na posodo za nekaj dni vodja tima na negovalnem oddelku v prvem nadstropju, dipl. med. sestra gospa Mateja Rozman. Pristrčna hvala ji za vse to. Za časopis Upokojenec priredil urednik tega časopisa Jožef Javornik, ekonomist.

Urednik časopisa

KONTROLNI PREGLEDI V BOLNIŠNICI UKC V MARIBORU

Odlično ima urejene kontrolne preglede oddelk za ORL in MFK v ambulantni ORL, saj prideš na vrsto ob tisti uri, kot je ura navedena na ambulantnem kartonu; dobro pa je, da predhodno pokličeš po telefonu ustrezno službo oddelka, pa ti datum in uro potrdijo ali pa določijo nov termin.

Na kontrolne preglede grla hodim že 21 let; po 10-ih letih sem jih prosil, če bi lahko hodil na preglede še naprej, pa so mi to željo uresničili in omogočili. Na preglede hodim enkrat letno. Če bi bilo kaj nujnega, pa prej. Vedno pa pokličem pred določenim pregledom na telefonsko številko, ki je določena oziroma napisana na ambulantnem kartonu in mi povedo, če drži napisani termin.

Vedno sem upošteval navodila, ki sem jih dobil na kontrolnih pregledih in to mi je tudi veliko koristilo. Srečen sem, da je stanje tako, kot je, in srčno si želim, da bi še naprej bilo tako.

Hvaležen pa sem vsem zdravnikom, ki so me na kontrolnih pregledih skozi 21-letno dobo pregledali in mi svetovali. Pristrčna hvala jim za vse to, lepa hvala tudi medicinskim sestram za korektnost in prijaznost.

Skozi 21-letno obdobje sem si ustvaril mnenje, da je ta oddelk, o katerem govorim, glede čakalne dobe za ambulantne preglede najboljše urejen in organiziran znotraj UKC Maribor.

Urednik časopisa Upokojenec
Jožef Javornik, ekonomist

NEGOVALNI ODDELEK ZDRAVILIŠČA LAŠKO

Dve leti zaporedoma – prvo leto za 14 dni in drugo za 7 dni – sem bil na tem oddelku in zelo dobro sem se počutil, saj je kader na tem oddelku zelo prijazen in je pripravljen vse postoriti, kar je potrebno. Karkoli jih vprašaš, ti povedo z določeno dozo prijaznosti in pripravljenosti. Bil sem v prvem nadstropju. Vodja tima na tem oddelku je gospa Mateja Rozman, dipl. med. sestra, in vse zadeve na tem oddelku rešuje s pomočjo kadra, ki ga ima na razpolago ter vsi delajo korektno in s precejšnjo mero dobre volje.

Ko se ponovno odločam, da grem v zdravilišče Laško kot samoplačnik, mi veliko pomeni misel: »Grem v družbo dobrega počutja in dobrih ljudi.« In dnevi, ki jih preživim na negovalnem oddelku, mi veliko pomenijo. Vsak trenutek te nekdo od kadra vpraša: »Ali rabite to ali ono?« Pripravljenost na navedenem oddelku do koristnikov njihovih uslug je velika.

Kadar sem v zdravilišču Laško, želim imeti dopoldan dve terapiji, in to:

- a) ročno masažo celotnega telesa in gibanje glave oziroma vratu,
- b) popoldan pa kopanje v termalni vodi.

Pri kopanju koristim običajno notranji bazen in pa deloma tudi zunanji. V obeh bazenih se dobro počutim. Zavedam pa se, da imata oba bazena termalno vodo, ki vsebuje indikacije zdravljenja po možganski kapi.

Vsemu kadru in vodji tima gospe Mateji Rozman želim tudi v prihodnje uspešno in korektno delo, veliko zdravja, sreče in uspešnosti, z željo, da vsi dočakali še veliko srečnih bi pomladi, med svojimi, ki jih imajo srčno radi. Če k temu priključim še Prešernovo misel, ki pravi: »Naj teko Vam mirni dnevi, Bog živi Vaše delo, poslanstvo in življenje Vaše.«

Urednik časopisa

Bivanje na negovalnem oddelku zdravilišča Laško od 18. avgusta do 25. avgusta 2011, kot samoplačnik

Dopoldan sem imel dve terapiji, in sicer gibanje vratu in ročno masažo telesa, popoldan pa kopanje v termalni vodi, tako da sem imel vsaki dan obveznosti.

Gibanje vratu – to terapijo sem želel in željo so mi izpolnili. Terapijo gibanje vratu mi je opravila terapevtka gospa Majda v sobi 5 5A. To terapijo sem imel 4-krat in moram povedati, da mi je to zelo koristilo. Tudi sedaj, ko sem doma, se precej bolje počutim in imam namen prihodnje leto (2012) spet priti v zdravilišče Laško na negovalni oddelek in da mi to terapijo ponovno opravi prijazna in vitka gospa Majda.

Terapevtka gospa Majda opravlja to terapijo zelo strokovno in z veliko mero občutka, pa tudi, če je potrebno, bolj krepko, kar je tudi prav. Moram pa poudariti, da sem se na terapiji vedno dobro počutil.

MASAŽA

Švedsko masažo celotnega telesa, ki dobro deluje na prekrvavitve telesa, so mi opravile naslednje maserke:

- a) gospa Mateja 1-krat,
- b) gospa Jasmina 1-krat,
- c) gospa Silva 1-krat,
- d) gospa Irena 4-krat.

Vse so bile zelo dobre maserke in po vsaki masaži sem se zelo dobro počutil. Masirale so me maserke v pritličju, in to levq od blagajne, desno pa se zavije v bazena s termalno vodo; prvi bazen je notranji, v podaljšku, in desno pa je zunanji bazen, tudi s termalno vodo. Iz notranjega bazena pa lahko greš peš ali pa splavaš skozi odprtino v zunanji bazen. Oba bazena imata termalno vodo s temperaturo od 32 do 34 stopinj Celzija. Zelo prijetno se je kopati v tej vodi.

Termalna voda v obeh bazenih vsebuje poleg ostalih indikacij tudi indikacijo za mišična in nevrološka obolenja ter stanja po možganski kapi. Vse ostale indikacije, ki jih voda vsebuje, so pa že opisane v časopisu Upokojenec številka 18. Vsem, ki imajo težave po možganski kapi, zelo priporočam zdravilišče Laško.

Urednik časopisa
Jožef Javornik, ekonomist

Hitra zdravniška pomoč in telovadba sta mi rešili življenje!

Zgodilo se je tako, da mi je pri ponovni možganski kapi, zaradi trombusa v kapilarnem ožilju, počila žilica, ampak so mi v bolnišnici z injekcijami, katere sem dobival v trebušček, trombus razgradili in vsa zadeva je šla počasi nazaj in stanje se je normaliziralo. Dokaj hitro sem okreval. Na UKC Maribor so mi na nevrološkem oddelku nudili hitro in kvalitetno zdravniško pomoč. Med zdravljenjem v bolnišnici, ki je trajalo tri tedne, me je sobna zdravnica gospa Gordana Horvat Pinterič, dr. med., vprašala, ali bi šel v zdravilišče, rekoč, ali v Dobrno ali v Laško. Odločil sem se, da bi šel v Laško. In tako je tudi bilo. V zdravilišču sem bil 14 dni in mi je zelo koristilo. Letos imam namen iti za sedem dni v zdravilišče Laško, kot samoplačnik in to v mesecu avgustu 2011. V bolnišnici sem bil v avgustu 2010 in sem sobni zdravnici gospe Gordani Horvat Pinterič, dr. med., zelo hvaležen, da je v mojem primeru ravnala tako, kot je. Prisrčna ji hvala!

Ko sem pred mnogimi leti srečno preživel možgansko kap (to je bilo približno pred 27 leti) in sem po treh letih zdravljenja vprašal našega ambulantnega zdravnika dr. Vojka Meršnika, kaj bi bilo, če bi telovadil (takrat sem se počutil zelo slabotnega), mi je dejal: »Če se Ti ne bo kaj zgodilo, Ti bo koristilo.« Kljub vsem nevarnostim sem se odločil za telovadbo. Pred telovadbo sem si izmeril pulz in sem ga imel okoli 60 in po telovadbi, ki je trajala do 40 minut, sem ga imel od 120 do 130. Pulz se mi je po telovadbi hitro normaliziral.

Moje gledanje na efekte telovadbe je bilo, da sem za določen čas pospešil enkrat hitrejšo pretakanje krvi po žilah, pa ne samo to: »Za kapilarno ožilje v možganih je bilo to prava naravna terapija.« Postopoma skozi čas sem dobival moč in tudi krvni tlak se mi je normaliziral. Vsak dan sem pa poleg ostalih zdravil jemal po eno tabletko »BRINERDIN«. Telovadam še tudi danes in poleg telovadbe še redno kegljam v ekipi »OBČAN« in se dobro počutim.

Pri drugi možganski kapi mi žilica zaradi trombusa v žilici, ni počila, ker so zaradi telovadbe in občasnega hitrejšega obtoka krvi po žilah, ostale žilice bolj prožne, kot bi pa bile takrat, če ne bi telovadil.

Telovadbo priporočam vsakomur, ki mu zdravje to dopušča, ker je lahko zelo koristna in najcenejša terapija za zdravje človeka. Predhodno se naj vsak posvetuje z zdravnikom in šele potem, če bo zdravnikovo mnenje pozitivno, prične s telovadbo.

Urednik časopisa
Jožef Javornik, ekonomist

DISTANCE LEARNING ENGLISH

English is the mother tongue of more than 340 million people worldwide. Moreover, it is spoken by another 1.3 billion people of other states. For this reason, it is to have in himself more and more globalized world, at least basic knowledge and essential many professional and personal in depth knowledge of languages. The range of English courses is very broad. Especially distance learning institutions offer courses at very specific needs of the learner.

What is distance learning? Distance education is a correspondence course conducted by the help of passing through the mail or computer correspondence. It is also another way to earn a degree without having to go to school or college. If you have work or family commitments or if you are experiencing health problems and need flexibility, you can use distance learning to study from home at a comfortable pace. But why not make new knowledge and experience of looking outside the borders of our homeland, where the study also only needs internet access? As studying abroad usually associated with the high cost of living, is this a friendly way to set goals. That is why distance education has got more and more followers because of its flexibility.

In most cases you can select the length and pace of study. Course materials can be mailed in print form or may be studied online. In some graduate programs of study to study can take up to eight years. Graduate students usually complete their study in at least two years and a maximum of five years. Exams are usually conducted in the UK, as well as some in our center in Slovenia. Educational courses that offer such courses in Slovenia are growing.

The British Council is an international British organization in Slovenia since 1992. It is responsible for cultural links between the two countries for the implementation of internationally recognized language exams and offers a variety of educational opportunities.

It is therefore worthwhile to compare the individual course content and to weigh what you expect from a self-training course.

Monika Novak, prof. ang. in nem. jezika

ŠTUDIJ ANGLEŠČINE NA DALJAVO

Angleščina je materni jezik več kot 340 milijonov ljudi po svetu. Razen tega 1,3 milijarde ljudi iz drugih držav govori ta jezik. Iz tega razloga je jezik vse bolj globaliziran, vsaj osnovno znanje, veliko poklicnih in osebnih poglobljenih znanj jezikov. Razpon tečajev angleščine je zelo širok. Še posebej učenje na daljavo, ustanove ponujajo tečaje za zelo specifične potrebe udeležencev v učnem procesu.

Kaj je učenje na daljavo? Izobraževanje na daljavo je dopisni tečaj, ki se izvaja s pomočjo korespondence po pošti ali računalnika. Prav tako je to še en način, da študirate, ne da bi šli v šolo ali na fakulteto. Če imate delo ali družinske obveznosti ali če imate zdravstvene težave in potrebujete fleksibilnost, lahko uporabite učenje na daljavo za študij od doma v udobnem tempu. Toda zakaj ne bi nova znanja in izkušnje iskali zunaj meja naše domovine, kjer študij potrebuje le dostop do interneta? Ker je študij v tujini običajno povezan z visokimi stroški življenja, je to prijazna pot do zastavljenih ciljev. Zato izobraževanje na daljavo dobiva več in več privrženec zaradi svoje fleksibilnosti.

V večini primerov lahko izberete dolžino in hitrost študija. Materiali za tečaj se lahko pošljejo po pošti v tiskani obliki ali preko spleta.

Nekateri podiplomski študijski programi lahko trajajo tudi do osem let. Podiplomski študentje običajno zaključijo študij v najmanj dveh letih in največ v petih letih. Izpiti se običajno izvajajo tako v Veliki Britaniji kot tudi v našem centru v Sloveniji. Izobraževalni programi, ki ponujajo takšne tečaje, v Sloveniji naraščajo.

British Council je mednarodna britanska organizacija v Sloveniji od leta 1992. Odgovorna je za kulturne vezi med obema državama za izvajanje mednarodno priznanih izpitov in ponuja različne možnosti za izobraževanje.

Zato je smiselno primerjati posamezne vsebine tečajev in pretehtati, kaj lahko pričakujete od samostojnega usposabljanja.

EIN GUTER BUSVERKEHR MIT DER STADT MARIBOR

Sobald der Mensch sein Leben beginnt, regen sich Bedürfnisse in ihm, zunächst ist unbewußt, später bewußt. Sie begleiten den Menschen bis zum letzten Atemzug. Im Laufe der Jahre und als Folge des steigenden Wohlstandes werden sie mannigfaltiger und verfeineter. Neben den elementaren Lebensbedürfnissen (nach Nahrung, Kleidung und Wohnung) spielen Kultur und Luxusbedürfnisse und auch Busverkehr Bedürfnisse eine ständig wachsende Rolle.

Was gestern noch Luxusbedürfnisse einzelner Menschen waren ist heute Kulturbedürfnis breiter Volksschichten geworden. Die Bedürfnisse der Menschen sind verschieden nach Alter, Geschlecht, Stand, Beruf, Ort und Zeit usw.

Unsere Bedürfnisse in Lovrenc na Pohorju sind nach einem guten Busverkehr mit der Stadt Maribor, was schon vorjährig eingeführt war.

Die Fahrt aus Lovrenc na Pohorju ist:

- a) Zwischen des Jahres: 04,45; 05,45; 06,45; 07,45; 08,45; 09,45; 12,00; 13,30; 14,15; 15,15; 16,15; 19,15; 20,50; und
- b) In Ferien: 04,45; 05,45; 06,45; 09,45; 11,45; 12,55; 14,15; 15,15; 16,15; 20,50.

Die Fahrt aus Stadt Maribor ist:

- a) Zwischen des Jahres: 06,15; 07,05; 08,45; 10,45; 11,45; 11,45; 13,15; 14,15; 15,15; 16,15; 18,15; 19,15; 20,15; 22,15; und
b) In Ferien: 05,45; 08,45; 10,45; 11,45; 13,15; 14,15; 15,15; 16,15; 19,45; 22,15.

Wir wünschen sehr, daß der Busverkehr bleibt, so wie jetzt eingeführt ist.

Der Schriftleiter der Zeitung

DOBRA AVTOBUSNA POVEZAVA Z MESTOM MARIBOR

Takoj, ko človek začne svoje življenje, se v njem prebudijo najprej nezvestne in kasneje zavestne potrebe. Te spremljajo ljudi do njihovega zadnjega diha. Z leti in kot posledica naraščajoče blaginje postanejo te potrebe pomanjkljive in podrobnejše. Poleg osnovnih življenjskih potreb

(po hrani, obleki in zavetju) igrajo kultura in luksuzne potrebe kot tudi avtobusni prevoz, vedno večjo vlogo.

Kar so bile še luksuzne potrebe posameznih ljudi včeraj, so danes postale kulturno široke plasti prebivalstva. Človeške potrebe se razlikujejo glede na starost, spol, status, poklic, kraj in čas itd. Naša potreba v Lovrencu na Pohorju je dobra avtobusna povezava z mestom Maribor, ki je bila uvedena že pred leti.

Odhod iz Lovrenca na Pohorju:

- a) med letom: 04.45; 05.45; 06.45; 07.45; 08.45; 09.45; 12.00; 13.30; 14.15; 15.15; 16.15; 19.15; 20.50.
b) v času počitnic: 04.45; 05.45; 06.45; 09.45; 11.45; 12.55; 14.15; 15.15; 16.15; 20.50.

Odhod iz mesta Maribor:

- a) med letom: 06.15; 07.05; 08.45; 10.45; 11.45; 13.15; 14.15; 15.15; 16.15; 18.15; 19.15; 20.15; 22.15.
b) v času počitnic: 05.45; 08.45; 10.45; 11.45; 13.15; 14.15; 15.15; 16.15; 19.45; 22.15.

Močno upamo, da avtobusni prevoz ostane, kot je uveden zdaj.

GLASILO LOVRENŠKI UPOKOJENEC IZDAJA

DU Lovrenc na Pohorju, urednik Jožef Javornik, oec., svetovalka Marija Osvald Novak, prof. in ravnateljica šole, lektorica Barbara Rocek Bregar, prof. slavistike, lektorica angleškega in nemškega jezika Monika Novak, prof., članica uredniškega odbora Patricija Majcen, absolventka. Za založbo in pripravo za tisk Jožef Javornik.

Tisk: Dravska tiskarna Maribor. Naklada: 450 izvodov. December 2011.

LOVRENŠKE ANEKDOTE

Zimski kosci per Broberi

Pri Broberju na Rdečem bregu so se pozimi pogosto oglašali moški, da so dobili mošta. Obljubljali so, da pridejo za to poleti kosit. Nobenega ni bilo. Naslednjo zimo so zopet prihajali. In tretjo zopet. Micki se je malo 'zavržmogalo' in je nekoč sama zase pa precej glasno vpričo njih rekla: »Totih zimskih koscev se bom pa morala znebiti!« Eden je ob odhodu prijatelja naivno vprašal: »Kaj je mislila Micka z zimskimi kosci?«

Juršnikovo mnenje o župnikih

Jaz bi tudi veljal za župnika, ker imam tako rad denar, ga nimam nikoli dovolj in ga nerad dam od sebe v stran.

Črna fura za Povha predraga

Šofer kmetijske zadruga je na prigovarjanje kmeta Povha napravil 'črno furo' in mu pripeljal kritino za streho. Ko so jo pri križu razložili, je Povh vprašal, koliko stane. Šofer je povedal, Povh pa je zatrmoglavil, da je preveč in da ne bo plačal. Šofer se je potožil šefu Viktorju. Ta pa je zaključil: »Pa narediva delovni nalog!« Na osnovi delovnega naloga je kmetijska zadruga izstavila račun – bil je precej višji od prvotne 'črne' cene. Račun je Franc G. zanesel k Povhu. Ko je le-ta videl znesek, si je začel puliti lase: »Rajši bi plačal kar šoferju.« A bilo je prepozno.

Britje spovedanca

Jože Tovšak je kot lovrenški kaplan v neki koči pod Hrastrnikovim vrhom naletel na kosmatega starca in ga nagovarjal, naj pride v cerkev in k spovedi. Starec se je branil, da je kosmat in da bi ga v cerkvi čudno gledali. Ob prihodnjem obisku je kaplan prinesel s seboj milo, čopič in 'klingico' in starca mimogrede obril. Odpadel je izgovor in starec je res prišel k spovedi.

Denar za vojaka

Pukšičov Tina je od vojakov pisal mami: »Preljuba mat', ne ga srat' hitro petsto din poslat'!«

Materi se je 'zavržmogalo' pa mu je odpisala: »Preljub' Martin, ti s' fakin, kar namalaj s' petsto din!«

Kmečki sin diši

Jože Grušovnik je bil sin revnejših staršev in se je bal, kako si bo pridobil nevesto. Fant je bil brihten in se je zvečer pred vasovanjem najedel kruha, namazanega z zaseko in obloženega s česnom. Računal je, da bo dišal po klobasah, tako kot kmečki sinovi.

Mačka zlepa ne crkne

Frizerka Mojca je bila hudo bolna. Ko je kmet Bojan prišel k svoji frizerki na obisk, je že okrevala. Bil je vesel in se je pošalil: »Mačke so ja 'ceglave', ja niso hitro 'hin'.«

Peter pelje kozo k poku

Petru se je gonila koza. Nameraval jo je peljati k poku. Ženi Tončki je naročil, naj gre na prikolico in z vrvjo potegne kozo nanjo, da jo odpeljeta. Ko je bila koza na prikolici, ni počakal, da bi Tončka zlezla z nje, pač pa je veselo odpeljal obe in spotoma začudenim gledalcem oznanjal, da jo pelje k poku.

Tri krat tri po Bojanovo

V drugem razredu so se šolarji šli poštrevanko. Učiteljica je vprašala Bojana, koliko je tri krat tri. Bojan je odgovoril: »Šest.« »Ni prav!« »Te je pa dvanajst.« »Narobe!« ga je pokarala učiteljica. »Permojduš, več ko deset pa ni!« ji je zabrusil Bojan.

Franc Bečan, univ. dipl. oec.

ŠTEFANOV PRIHOD V PENZIJO!

Bilo je v petek, dne 11. marca 2011, ko smo se zbrali na kegljišču pri Skačejju. Po kegljanju smo sedli za mizo na kegljišču, ki je kar kmalu postala obložena z dobrotami. Zaužili smo vse dobrote in z vinčekom zalivali oziroma nazdravljali. Bilo je prijetno in veselo, saj dobre volje ni manjkalo. Čas je hitro mineval in prej ko slej je nastopil tisti trenutek, ko smo se pričeli poslavljati in pot nas je z lepim spominom vodila domov. Pred odhodom je ob tej priložnosti blagajnik Jožef Javornik citiral za Štefana to pesem:

Ko naš Štefan Skačej rojstni dan ali god
ali prihod v penzijo praznuje,
nas vse v ekipi dobro-izdatno obdaruje,
dobrota Tvoja Štefan,
v srcu Tvojem vedno naj domuje.

Štefan, ko v penzijo si prišel,
na gostilno in ekipo ne pozabi,
liter za literčkom na trening boš prinašal
in mi vsi veseli bomo s Teboj.

Tudi v penziji se da lepo živeti,
le jutranjih uric ne smeš prespati
in tudi dneva ne zamuditi,
vsaka aktivnost pri delu kondicijo Ti daje.

Štefan, želimo, da v ekipi, če bo zdravje, vedno boš ostal,
čvrsto kroglo na stezo boš polagal,
ki vedno, kot do sedaj, zadevala bo svoj cilj
in v življenju ohranjal boš mnogo življenjskih sil.

Iz srca privre nam vroča želja,
da bi ljubi Bog naklonil Ti še dosti zdravja, sreče,
uspehov in veselja,
da dočakal še veliko bi pomladi,
med Tvojimi, ki Te imajo srčno radi.

Štefan prisluhni času, ki prihaja,
odpri mu dušo in srce,
le tako ostane človek dolgo mlad,
ker v srcu nosi pomlad.

V ekipi praznujemo vsak rojstni dan, ki ga ima posamezen član ekipe. Stroške pokriva vsak sam. Po končanem treningu si umijemo roke in sedemo k omizju na kegljišču in smo vsi veseli, razpoloženi in zadovoljni. Tu in tam pa praznujemo tudi god posameznika ali pa prihod v penzijo.

Letno imamo v ekipi štiri piknike in pa občni zbor ekipe. Na piknike so povabljeni tudi žene ali prijateljice članov ekipe in so dobrodošle.

Naša ekipa se imenuje Kegljaška ekipa občan. Med seboj smo prijatelji in prijateljstvo v naših srcih naj živi, a lučka mu naj v pozdrav gori.

Imamo tudi zelo sposobnega predsednika ekipe, in sicer: gospoda Dušana Pernata, univ. dipl. oec., ki je obenem tudi zelo dober in uspešen kegljač, pa tudi dober organizator za piknike in ostalo.

Ker je to zelo prijetna ekipa, se že ves teden veselimo, da bomo v petek zvečer šli na kegljanje. Pred kegljanjem se zbiramo v gostišču Skačej in popijemo kozarček ali dva rujnega in ko se nas zbere dovolj, odkorakamo na kegljišče. Vsaj osem nas mora biti, da gremo kegljat. Kegljamo pa do 21. ure ali 21.30, ob 22. uri smo pa že običajno doma.

Čudovito in lepo se imamo, želimo si le, da bi še v prihodnosti tako lepo bilo.

Urednik časopisa Upokojenec

LETOVANJE NA MORJU

Hitro in prehitro se je izteklo leto, ko smo se družili in uživali na dopustu na morju v hotelu DELFIN v Izoli, ki mu radi rečemo, da je kar naš in tudi družimo se tu že kar dolgo vrsto let.

Menim, da nam starejšim čas teče čedalje hitreje, pa se kljub temu premalo zavedamo, da je naša največja vrednota, ne vemo, koliko ga še imamo, a z njim ravnamo, kot da ga je še v izobilju. Prav je, da ga zapolnimo s stvarmi, ki nas veselijo, zato je teden, ki ga preživimo skupaj na morju, ravno pravšnji. Tu se do dobra sprostim in uživam v šumenju morskih valov, prijetnem klepetu s prijatelji, tu počnemo to, kar si zaželimo, skratka objamemo ta naš čas z obema rokama in v teh dneh res uživamo, saj ljudje smo pač taki, da si nenehno želimo čutiti srečo.

Da nam dnevi tečejo brezskrbno, pa pripomorejo tudi vsi zaposleni v hotelu, s katerimi se srečamo. Ko prispemo v hotel, nas na recepciji prijazno sprejmejo, natakarji nam vsakdan strežejo z dobro pripravljeno hrano, sobarice nam skrbno čistijo sobe, ki so bile letos opremljene z novim pohištvom, tako da smo bili zadovoljni in smo si ob odhodu rekli, da se prihodnje leto zopet vrnemo.

Za letovanje v prihodnjem letu imamo rezerviranih nekaj sob v istem terminu in menimo, da jih bomo zasedli. Dotlej

pa bomo s spomini od letos in z dobrimi mislimi, ki pritegnejo dobro, pričakovali spet jutro, ko nas bo avtobus zopet popeljal proti morju.

V letu 2012 želim vsem veliko zdravja in sreče!

Ana Mithans

Predsednica Društva upokojencev Ribnica na Pohorju

ZLATA POROKA

Meseca aprila je minilo že petdeset let
od sklenitve zakona Angele in Antona Grilča.

Ljubezen do zdaj vaju ni zapustila,
moči vse v zakonu od sebe sta dala,
saj skupno življenje vse prej je kot šala.
Za svoje otroke lep dom sta zgradila,
ljubezen sta starševsko jima podarila.

Spoštljivo sta vedno drug z drugim ravnala,
drug drugemu toplo ljubezen dajala.
In vse, kar sta v svoje otroke vložila,
z ljubeznijo vnučka in vnukinje nazaj sta dobila.

V zvezi ponovno sta sklenila roki,
in jo obnovila na zlati poroki!
Naj Bog vama pošlje na pot blagoslov,
za vedno naj z vama pečat bo njegov!

Prostovoljka Tadeja Grilč

**Bilo je v petek, 7. 10. 2011, ko smo praznovali
Frančkov – mesarjev 63. rojstni dan**

Uspešno smo kegljali na treningu, ker nas je bilo 11 po številu, in po treningu smo sedli k omizju, na katerem so pripravili bogato malico in ustrezno pijačo (vino, slatino pa morda kakšno pivo). Ob tej priliki sem po malici pri omizju vstal in sem Frančku povedal te besede: »Danes Franček Javornik slavi 63. rojstni dan in želimo mu vsi kegljači v ekipi, da ga dobro-uspešno proslavi, naj ga sreča spremlja vsepovsod, kjer koli ga bo vodila življenjska pot.

Franček, želimo Ti vsi kegljači,
da bi bil zdrav, srečen, uspešen
in vesel,
da dočakal še veliko bi pomladi,
med Tvojimi, ki Te imajo srčno radi.

Franček, prisluhni času, ki prihaja,
odpri mu dušo in srce,
le tako ostane človek dolgo mlad,
ker v srcu nosi pomlad.

Urednik časopisa

Juretov 67. rojstni dan smo praznovali!

V petek, 30. septembra 2011, smo bili večinoma vsi kegljači ekipe Občan zbrani na treningu ob našem Juretu in smo praznovali njegov rojstni dan. Mesar Franci Javornik je po naročilu Jureta pripravil specialno malico, vsi smo je bili veseli. Po treningu smo vsi posedli ob omizju na kegljišču in veselo pomalicali. Po malici smo vsi še posedeli v družbi in bilo je zelo lepo.

Ko smo še kegljali, sem vprašal kot blagajnik ekipe našega predsednika Dušana Pernata, univ. dipl. oec., če lahko Juretu povem nekaj besed in rekel mi je, da lahko, zakaj pa ne.

Ko smo pospravili malico, sem pri omizju kot blagajnik vstal in potrkal po steklenici in povedal nato nekaj besed, ki pa so se glasile:

»Ko naš Jure 67. rojstni dan slavi,
želimo mu vsi kegljači,
kolikor nas je, da ga dobro počasti,
naj mu sonce sreče vedno sije
in jo oblak nikdar ne prekrije.

Jure, mi vsi kegljači Ti želimo,
da bi bil zdrav, srečen, uspešen in vesel,
da dočakal še veliko bi pomladi,
med svojimi, ki Te imajo srčno radi.«

Če pa priključim temu še Prešernovo misel, pa bi rekel:

»Jurij, naj teko Ti mirni dnevi,
Bog živi delo, poslanstvo
in življenje Tvoje.«

Urednik časopisa

KEGLJAŠKA

Vaše misli ne mirujejo,
vedno nove športne rezultate kujejo,
ko sonček posije in lep je dan,
športni rezultat v kegljanju kar prihaja na dan.

Ko v športu drugim veselje v srca vlivate,
tudi sami srečo uživate,
želim ekipi mnogo uspehov še v naprej
in uspešne treninge kot doslej.

Krogla težka je in okrogla,
saj dostikrat po svoje gre
in če čvrsto s potiskom le-te na stezo pač polagaš,
običajno zadene tudi svoj predvideni ji cilj.

Kegljači ekipe občan ostanite zdravi, srečni,
zadovoljni in veseli,
uspešnost v srcu Vašem naj živi,
naj teko Vam mirni dnevi,
Bog živi Vam delo, poslanstvo in življenje Vaše.

Jožef Javornik, ekonomist

USTANOVITEV KEGLJAŠKE EKIPE OBČAN LETA 1954

Kegljaško ekipo so pa takrat sestavljali: Štefan Skačej starejši, Franc Beškovnik, Franc Jodl, Mirko Torej, Štefan Šiker, ing. Vlado Korošec, ing. Hrabro Pernat, Feliks Jodl, Bojan Pernat, Štefan Skačej ml., Franc Knez, Anton Jodl, Franjo Toniutti.

Funkcionarji ekipe so pa bili:

- a) ing. Hrabro Pernat – kapetan;
- b) Franjo Toniutti – trener;
- c) Franc Knez – blagajnik.

Pri Skačeju obstoja slika iz leta 1955, ko so imeli tekmo z Rušanci. Vse do leta 1975 je bilo pri Skačeju enostezno kegljišče, od leta 1975 dalje pa dvostezno.

Zapis opravil urednik časopisa Jožef Javornik, podatke pa posredoval Štefan Skačej.

PAZNOVALI SMO 49. MATURITETNO SREČANJE V GOSTIŠČU NIGRA NA TEZNEM!

Kako dolga je doba od mature (leta 1962) pa do tega trenutka, ko lahko praznuješ 49. obletnico. Kaj vse se je v tem času dogodilo. Mnogi so se že poslovili s tega sveta. Maturiralo nas je 28 in sedaj se nas zbere ob obletnici mature le še 12.

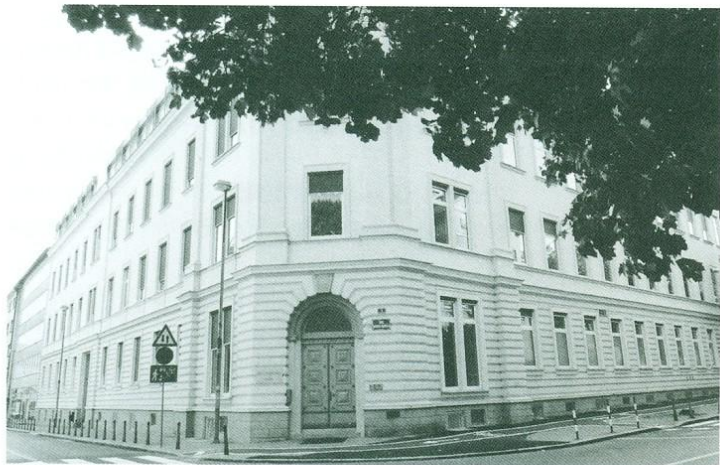

Pred vrati je 50. obletnica mature, katero bomo praznovali leta 2012, v prvi polovici meseca septembra. In to je tako pomemben jubilej, da se lahko pred njim odkriješ in si Bogu hvaležen, da si tako visoki jubilej tudi dočakal.

50. obletnico bomo praznovali v gostišču Nigra na Teznem, ki je blizu nekdanje Metalne; ob prihodu si bomo podali roke, pa morda še kaj!

Vsem še živečim sošolcem pa želim še dosti zdravja, sreče, zadovoljstva in veselja, z željo, da dočakali še veliko srečnih bi pomladi, med svojimi, ki Vas imajo srčno radi. Povedano misel pa naj zaključim s Prešernovimi besedami: »Naj teko Vam mirni dnevi, Bog živi delo, poslanstvo in življenje Vaše.«

Nepozabni spomin na ESŠ in E-razred.

Urednik časopisa

NEKOČ IN DANES

Naši starejši krajanji se gotovo zavedajo sprememb, ki jih je prinesel čas. Pojavile so se novosti in preteklost drsi v pozabo. Za primerjavo življenja nekoč in danes pa je vendarle prav, da obudimo spomin.

Bilo je nekoč

(Spomini izpred pol stoletja)

Glej Lovrenc – prelepa kotlina,
Rdeči breg, Kumen, zelena planina.
Ljudje že davno tod so živeli,
vse delali ročno, zelo so trpeli.

Ljubili so zemljo, dajala je kruh,
skromno nasitila lačen trebuh.
Posestvo imel je – bil je bogat.
Cenjena zemlja bila je takrat.

Vsako so njivo z voli zorali,
manjše pa lehe ročno skopali.
Lepo jih obdelali, se potrudili,
da so iz zemlje živež dobili.

Zrnje so mleli, zdrob, delali kaše.
Tu zraslo je zelje, solata, fižol.
Za praznik bila je včasih pogača.
Težko plačali so sladkor in sol.

Svetle luči so le v trgu gorele,
petrolejke, karbidovke tukaj pri nas.
Novice z zamudo iz ust so prispele.
Tukaj, luč je napredek in radia glas.

Voda tekoča v hiši – razkošje.
Pranje ob milu in škafu napor.
Obleka in čevlji, le nujna potreba,
volneno pletivo pa dober izbor.

Hiše bile so res skromno zgrajene.
V breg kolovozi, ceste nobene.
Vprege orale so, les so vozili ...
Pešali smo in še tovor nosili.

Otroci smo sami v šolo hodili,
brez staršev pogosto težave rešili.
Naporna in dolga bila nam je pot.
Kos kruha in jabolko – višek dobrot.

Spoštovana bila sta praznik, nedelja,
počitek, sprememba in malo veselja.
Razvedrila, zabave smo malo imeli,
obiske za družbo, pogovor, smo peli.

Ta čas je za nami, smo ga preživeli.
Da danes je lažje, smo lahko veseli.
Pošteno, do prednikov bi pa bilo,
da težkih se časov še kdaj spomnimo.

Verjetno je med nami malo krajanov, ki se niso še nikoli povzpeli na Rdeči breg do Stoletne lipe. V sončnem dnevu so lahko uživali ob prelepem razgledu na pobočje Pohorja in bližnje zaselke. Zgodovinska posebnost pa je lipa – spominsko drevo, zasajeno leta 1648, ko so pregnali Turke (podatek je iz knjige »Klic gora« F. Novaka).

4. septembra 2010 jo je poškodovala strela, a Stoletna lipa še živi.

Štoletna lipa

Na Rdečem bregu lipa raste,
krog nje se pa divjad, živina pase,
prašiči divji travnik so orali,
za preživetje hrano si iskali.

Štoletna lipa je tam stala,
vetrovom in nevihtam kljubovala.
Starost je višjo dočakala,
pa vendarle stoletna je ostala.

Nevihta močna je prišla,
udarila je strela.
Štoletna lipa padla je na tla,
podrta je venela.

Iz njenih korenin pognala je mladika.
Rasla bo, se dvigala v nebo.
Ime gotovo bo nosila
po lipi, ki rasla je pred njo.

V avgustu smo doživljali Jezernikove dneve. Organizatorji so se zelo potrudili, pripravili so pester program, primeren za vse generacije. Bilo je nekaj nastopov, dovolj glasbe, športnih tekmovanj, razstav in pohodov. Mnogi so ob tej priliki obiskali tudi Lovrenška jezera. Pravijo pa, da Jezernika niso videli.

JEZERNIK

**NA POHORJU JE JEZERO.
V NJEM JE ŽIVEL MOŽ.
JEZERNIK SO MU PRAVILI.
BIL JE KOSMAT KOT MROŽ.**

**VČASIH BIL JE SLABE VOLJE,
LJUDI JE KAZNOVAL.
RAZPIHAL TEMNO JEZERO,
NEVIHTO JE POSLAL.**

**VILE SO MIRILE GA,
ČEŠ NE BODI TAK.
KROG NJEGA SO ZAPLESALE,
ZA NJE JE BIL JUNAK.**

**VIDIMO LE JEZERO.
POD VODO PA JE GRAD.
JEZERNIKA VEČ VIDET NI,
VERJETNO ŠEL JE SPAT.**

Napisala: Ančka Dover

Noč in dan!

**Nekdaj prepir imela
noč in dan sta med seboj,
da en sam bi bil vladar nad to zemljo.**

**Beli dan je temni noči ostro rekel to,
noč za vselej ti se loči,
da bom jaz sam sveta vladar.**

**Vse umrle bi rastline,
ko bi vzela jaz slovo,
je odgovorila noč in izginila v temo.**

**Čul besede beli dan je,
šle do dna so mu v srce.**

**Obudilo v njem se je kesanje
in noči tak odgovor da.**

**Ljuba noč nikar ne hodi ti od mene,
oj nikar, z mano ti kraljica bodi,
s tabo jaz naj bom vladar.**

**Jaz brez tebe,
ti brez mene,
to mogoče biti ni.**

**Nič naju naj ne loči,
dokler se svet okrog vrti.**

**Noč in dan sta se objela
in si v roke segla sta,
noč je hitro odletela,
gledal žalostno je dan za njo.**

Vlasta Šmigoc

Oj, Ribnica na Pohorju

Oj, Ribnica, srečna draga vas domača,
kjer cerkvena Jerneja sv. stoji,
v njej se pri daritvi zbirajo pa verniki,
verni Ribničani skoraj vsi.

Nekoč tod valovilo je žitno klasje,
tudi koruza prisotna je bila,
a nizkorodna ajda,
je celovitost proizvodnje dajala.

Tod šumijo bogati pohorski gozdovi,
na mogočnih ribniških kmetijah
in dajajo dohodek,
za tekoče in bodoče dni.

Mnoga leta bližnji Josipdol proizvodni kraj je bil,
zaposlenim za opravljeno delo zaslužek je delil,
a mnoge družine srečne so bile,
ko so po možeh zaslužen denar dobivale.

Lenarčič sposoben mož in gospodar je bil,
poleg kamnoseštva
in razvoja kamnoloma,
še ozkotirno železnico v Podvelko je zgradil.

Ko lokomotiva piha
in se dim kadi,
gospodar še delovodjem in delavcem naroči,
bodite previdni pri prevozu in manipulaciji
proizvodov mi.

So pa prišli tudi časi,
ko Ribnici na Pohorju obeta se turizem,
primerna lega za obe sezoni,
bodočnost kraju daje.

Na najvišjem predelu Pohorja,
Ribniška koča nam stoji,
v podaljšku pa Črni vrh leži
in vabita turiste iz raznih krajev si.

Sedaj oživlja se turizem,
ki vabi goste v ribniški nam raj,
oj, Ribnica na Pohorju ostani nam v bodoče,
srečen gozdno-turističen nam domači kraj.

Urednik časopisa

SPOROČILO

LANTANA
HIDROKOLON
TERAPIJA

LANTANA – zdravstvene storitve, d. o. o.
Zasavska cesta 3
1270 LITIJA

Je varen in učinkovit način čiščenja črevesja ter razstrupljanja celotnega organizma, saj hidrokolon terapija odstrani stare obloge na črevesju in v žepkih, aktivira in okrepi lene gladke mišice črevesja ter pospeši prebavo in izgubljanje odvečne telesne teže.

Dodatne informacije lahko dobite:

- GSM: 040-59-36
- www.lantana.si
- www.thermana.si

Dobro pa je, da si človek prebere iz tozadavnega prospekta:

- Lantana hidrokolon terapija,
- učinki samozastrupljanja,
- kako poteka terapija,
- koliko terapij je potrebnih,
- priporočilo,
- odsvetovanje,
- stranski učinki.

Prospekt o zgoraj navedenem lahko dobite pri uredniku časopisa.

Sporočilo o zgoraj navedenem je povzeto iz plakata, ki je bil izobešen v prostoru, kjer je recepcija zdravilišča Laško, pa tudi iz prospekta.

Urednik časopisa

Društveni piknik!

Na pričetku piknika
predsednica Olga po mikrofonu nas je
pozdravila,
vsem sodelujočim in darovalcem se zahvalila,
da piknik pripraviti so pomagali.

Srečelov je bil bogat
in dobitkov je bilo dovolj,
saj za malo denarja,
veliko si dobil.

Vsaka srečka z dobitkom krita je bila
in dobra volja ni manjkala,
saj vsaka srečka dobiček je prinašala
in dobro voljo ustvarjala.

Bograč od daleč že diši,
da bi od blizu vsi srečni ob njem bili,
bograč spretno smo pospravljali,
poleg pa dobre volje smo bili.

Strežno osebje nam je pridno streglo,
a nam se je kar prileglo,
vsi dobre volje smo bili,
ker v srcu smo dobro mislili.

Tika taka, tika taka,
ura nas priganja,
le urno zdaj popijemo,
da vrnitev domov preveč ne zamudimo.

Piknik v mesecu septembru bil je,
predsednica dobro ga je organizirala,
srečelov denarce društvu pa prinaša,
da z njim stroške pikniku nam pokriva.

Urednik časopisa

- Rešitve:
1. Združenka: Sadovi jeseni
 2. Vstavite besede: Zajokal sem, ko sem prišel na svet in vsak dan mi pove zakaj.
 3. Vstavite besede: Človek prekasa živali z govorom, one njega z molkom.
 4. Vstavite črkovne pare: Najlepše je srečo deliti s tistim, ki ti jo daje.
 5. Uredite račun: $13 + 3 = 16$
 6. Sudoku: 4, 5, 3, 1, 6, 2; 1, 2, 6, 5, 4, 3; 2, 6, 1, 3, 5, 4; 3, 4, 5, 6, 2, 1; 5, 1, 2, 4, 3, 6; 6, 3, 4, 2, 1, 5.
 7. Sestavite misel: Edina alternativa sovražstvu je ljubezen.
- Sestavil D. F.

POROKE NEKOČ IN DANES NA KMETIJAH

Nekoč so se na kmetije zelo radi poročali, saj je vsake-mu, ki se je poročil na kmetijo, bilo zagotovljeno določeno premoženje. Izbira neveste ali ženina je bila bolj volja staršev in sorodnikov kot pa bodočih zakoncev. Cilj je bil, da se bolj premožen ali premožna priženi na kmetijo.

Ponekod je bilo tako, da so se tudi sorodniki do tretjega kolena poročali med seboj, pri tem ni nihče razmišljal o možnih zdravstvenih težavah potomcev. Nekdaj so se zelo radi poročali na kmetije, ker so te imele neko vrednoto in ugled. V tem času kmečki človek ni bil tako zapostavljen kot je danes. Vsi so z veseljem prijeli za kmečko delo, čeprav je bilo težavno in vse ročno opravljeno. Kljub temu je bilo mnogo veselja in radosti ter ponosa. Tudi mladi ljudje so nekoč z veseljem poprijeli za delo na kmetijah, čeprav ni bila njihova lastnina. Mladi so tudi z vso odgovornostjo prevzeli stare starše in skrbeli za njih na stara leta. Mnogo kje so bili še kakšen stric ali teta in za vse je bilo dovolj prostora in hrane, zato je bilo nekdanje veliko ljudi na kmetijah. Stare mame so kuhale in pazile na vnučke. Stari oče je pomagal pri živini in opravljal razna kmečka dela. Enako so delali strici in tete. Noben stari človek ni bil nobenemu v breme, govorili so, da so stari ljudje bili blagoslov pri hiši. Učili so otroke lepega vedenja, z njimi molili ter jih vzgajali v duhu krščanske vere. Ko so stari starši, strici in tete onemogli, so jim mladi z ljubeznijo postregli, kar je bilo potrebno. Poskrbeli so za hrano in nego ter za duhovno oskrbo, za praznike in preko leta jih je obiskoval duhovnik na domu. Takrat starejši niso umrli brez svete popotnice in bolniškega maziljenja za večnost. Takšno je bilo nekdanje spoštovanje med starimi in mladimi. Sin ali hči sta tako postala lastnika po smrti staršev. Danes pa se kmečki fant ali dekle zelo težko poroči, ker nobeden noče več priti delat na kmetijo. Vsak pravi, da ni bodočnosti oziroma da se račun ne izide. Za vse to je kriva država, ker kmečke dobrine niso kaj vredne, čeprav je to najbolj zdrava hrana in zdravo življenje v naravi. Če se bo kmečka politika tako nadaljevala v naši državi, bo na kmetijah vse propadlo in zarastlo. Žalostno je, da država ne pride do spoznanja, da kruh, meso in mleko in razni pridelki rastejo na zemlji in ne na papirjih.

Včasih je bil kmečki stan spoštovan in veliko ljudi je preživelo na kmetijah. Danes pa so stari ljudje vsem v napoto. Edino dobrine od starih ljudi bi bile dobre, stari ljudje pa naj gredo v domove, če je le mogoče, da mladi živijo brez vseh odgovornosti.

Danes mladi nočejo delati, ker jih je pokvaril svet, ker ni nobene vesti in ne graha, zato se vedejo nečloveško in nekulturno. Zemlja je sveta stvar in enako življenje na njej. Mislim, da se niti mladina in niti država tega ne zavedata.

Če ne pridejo do tega spoznanja, nam vsem grozi propad človeštva.

Ob zaključku dodajam le misli, da bi mladi dobili še željo do kmetovanja in da bi na kmetijah zaživele mlade družine s krščansko kulturo, kot je bilo nekoč. Anton Martin Slomšek se sprašuje, ali se še po kmečkih hišah moli rožni venec, kot se je molil nekoč.

To je opis iz starih časov in ugotovitev, kaj sodobni svet počenja in se odziva na razna življenjska dejstva tako, da so mnoge vrednote popolnoma uničene.

Zapisala: Jerica Reflak

ZAHVALA!

Predsednici Društva upokojencev Lovrenc na Pohorju gospe Olgi Črešnar se prisrčno zahvaljujem za pozitiven pogled na časopis Upokojenec, ki uspešno izhaja že devetnajst (19) let; tudi 19 let nam ga tiska Dravska tiskarna v Mariboru.

Tudi v prihodnosti želim, da ostanemo zvesti Dravski tiskarni v Mariboru in tudi to, da ostane razumevanje s celotnim timom na upravi društva, tako kot je sedaj, ko se srečujem z njimi vsako sredo v času od 8. ure do 10.30 in se prijetno imam in dobro počutim.

Hvala jim za vse to.

Hvala tudi za delo, hvala za trud, hvala za ideje, hvala za pripravljenost vsem soustvarjalkam v uredniškem odboru; priporočam se tudi v prihodnje; enako tudi prisrčna hvala vsem dopisnikom in sponzorjem tega časopisa.

Urednik časopisa

Dvajset let Pikapolonice slavijo!

Dvajset let Pikapolonice slavijo,
da svoj trud in delo z uspehi počastijo,
pa po novih rezultatih dela hrepenijo,
naj sreča služi jim doma in vsepovsod.

Leta truda, dela in uspehov tekla so,
od leta prvega do dvajsetega,
želje, hrepenenja in priznanja prisotna so bila
in druženje Pikapolonice polepšala.

Leta pač letijo
in trud ter delo Pikapolonice z rezultati nagradijo,
izdelava bisernih nam čipk stvarnost je postala
in vsakokratni razstavi priznanje je podala.

Na začetku Pikapolonice literaturo so spoznale,
sledilo je pletenje, kvačkanje, šivanje in mreženje
in tudi izdelava ovratnikov,
kvačkanih in šivanih, pa tudi bisernih nam čipk.

Po odhodu učiteljice Vikice,
celotno vodstvo prevzela je Milena,
prizadeva si
in Pikapolonice pridno in uspešno vodi.

Posnetek tečajnic na vsaki otvoritvi razstave,
v časopisu Upokojenec je ugrajen,
lepota in čar tečajnic na posnetku,
prisrčno in v celoti je osvojen.

Pika, pika, pikajo
in zraven dobre volje so,
pridne kakor čebelice,
so naše Pikapolonice.

Dobro pripravljena razstava Pikapolonice
in zeliščark,
prisrčno in bučno nas hrabri
in v srca naša,
nove uspehe nam zaželi.

Milena, to poslanstvo,
ki opravljaš ga sedaj,
neguj tudi ga še v bodoče,
saj to Ti močan utrip življenja daje.

Hvala vsem skupinam in posameznikom,
ki od daleč in blizu ste prišli,
na 20. otvoritev razstave Pikapolonice
in 4. otvoritev razstave zeliščark
smo se zbrali pač mi vsi.

Zadnja misel pesmice naj se glasi,
da bi še na mnoga leta ostali zdravi, srečni
in uspešni pač mi vsi,
da dočakali še veliko bi pomladi,
vsak med svojimi, ki nas imajo srčno radi.

Jožef Javornik, ekonomist

KRIŽANKE

1. ZDRUŽENKA

POLJSKI PRIDELKI	PLOD	MOŠKO IME	LITERARNA RAZPRAVA	

2. VSTAVITE BESEDE

Vstavite besede na prava mesta: svet, pove, sem, Zajokal, sem, na, dan, zakaj, ko, vsak, prišel, mi, in ter preberite misel.

3. VSTAVITE BESEDE

Besede: govorom, živali, z, njega, Človek, one, molkom, prekaša, z vstavite v prazna polja in preberite misel.

4. VSTAVITE ČRKOVNE PARE

N			L	E			E
J			R	E			D
E			T	I			I
S			M	K			I
			D	A			

Črkovne pare, ki so urejeni po abecednem redu, pravilno vpišite v prazna polja in prebrali boste misel Ivana Pšajda. Debelejše črte ločijo posamezne besede.

A	J	Č	O	E	S	I	T	J	E
J	O	L	I	P	Š	S	T	T	I

5. UREDITE RAČUN

$$13 + 9 = 15$$

Uredite račun, tako da bo enačaj odigral svojo vlogo. Premaknete (prestavite) lahko le eno črtico (palčko). Rešitev je vsaj ena.

6. SUDOKU

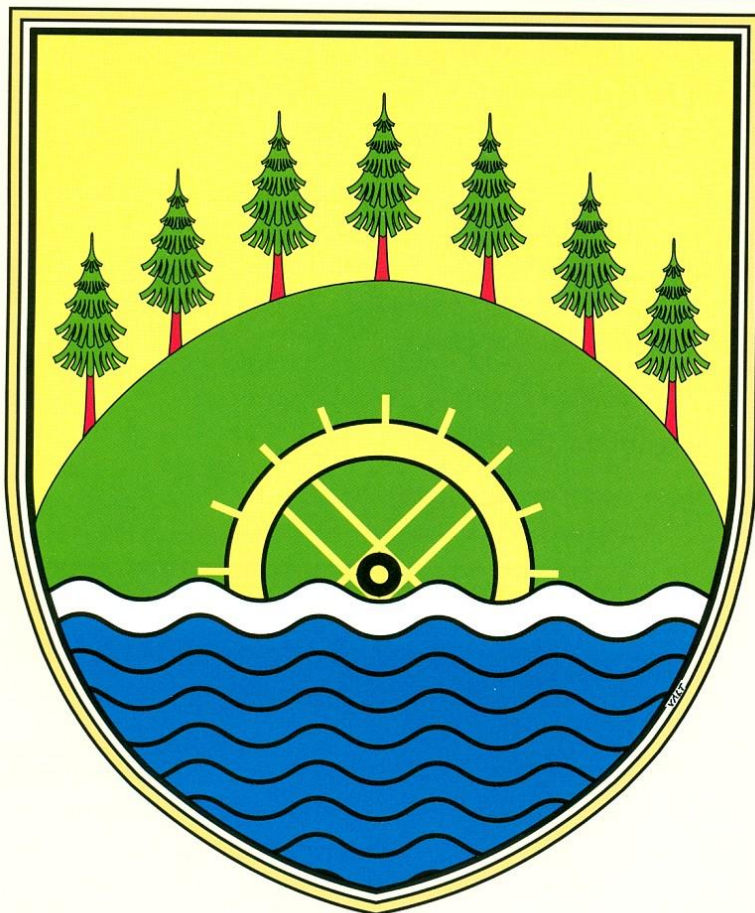
4			1		
			5		
		1			
			6		
		2			
		4			5

Prazna polja izpolnite s števkami od 1 do 6 tako, da bo v vsaki vrstici, v vsakem stolpcu, v vsakem manjšem kvadratu (omejenem z debelejšimi črtami) in v obeh diagonalah, vsaka izmed navedenih števk zastopana natanko enkrat.

7. SESTAVITE MISEL

J	A	B	E	A	A	I
Š	D	I	N	A	E	L
T	T	R	N	J	E	L
V	U	V	O	V	R	N
E						
	E				T	
		S				A
			U			
				Z		

Črke iz zgornjega dela po stolpcih prenesite v spodnji del lika, da boste tam prebrali misel Ivana Pšajda. Besede ločijo debelejše črte, v pomoč pa je nekaj črk že vpisanih.

**Občina
Lovrenc na Pohorju**
želi občanom uspešno delo
in veliko zdravja in sreče
v novem letu 2012!

GOZDNO GOSPODARSTVO MARIBOR, d.d.

Tyrševa ulica 15, 2000 MARIBOR

Tel.: (02) 234-13-11, faks: (02) 234-13-34, e-naslov: ggmb@gg-mb.si

s svojimi organizacijskimi enotami:

Gozdni obrat MARIBOR

Limbuško nabrežje 15
2341 Limbuš
Tel.: (02) 48 03 100
Faks: (02) 48 03 103

Gozdni obrat LOVRENC NA POHORJU

Sp. trg 66
2344 Lovrenc na Pohorju
Tel.: (02) 63 00 200
Faks: (02) 63 00 204

Gozdni obrat SLOVENSKA BISTRICA

Kolodvorska 35b
2310 Slovenska Bistrica
Tel.: (02) 80 51 500
Faks: (02) 80 51 504

Gozdni obrat PTUJ

Rogozniška c. 12
2250 Ptuj
Tel.: (02) 79 80 400
Faks: (02) 79 80 404

- odkupuje in prodaja obli les,
- izvaja gozdarska dela v državnih gozdovih severovzhodne Slovenije,
- na željo lastnikov gozdov izvaja storitve tudi v njihovih gozdovih,
- gradi in vzdržuje gozdne komunikacije in druge objekte,
- vzdržuje gozdarsko mehanizacijo.

ZASEBNA AMBULANTA
splošne medicine

Franc BEIGOT, dr. med.
specialist splošne medicine

Slovenski trg 4, 2352 Selnica ob Dravi
tel.: 02/671-04-11, fax: 02/671-04-10
e-pošta: amb.selnica@siol.net
www.ambulanta-selnica.si

VESNA KOPŠE s. p.

KEMIČNA ČISTILNICA IN ELEKTRO SERVIS

RUŠE, Falska cesta 17, telefon: 02/668-85-20

Kemična čistilnica opravlja zelo kvalitetne storitve na področju čiščenja in čisti ženske, moške in otroške obleke, moške vet. jopiče, ženska krila, volnene odeje, pregrinjala, ženske kostime, moške in ženske plašče, puloverje, jopice, moške bunde, moške kravate in klobuke ter podobno.

Odpiralni čas: od 8. do 17. ure

Vsem strankam želim dosti zdravja,

vesele praznike in srečno ter uspešno novo leto 2012.

Predelava lesa ŠUMER s.p.

Kovaška cesta 60, 2344 Lovrenc na Pohorju
Telefon: 02/671-95-83, GSM: 041/731-548
Fax: 02/671-95-84, e-pošta: sumer@siol.net

Nudimo vam izdelavo in montažo stenskih oblog, ostrešij ter lesne embalaže (zaboji za jabolka, palete).

Cenjenim kupcem želimo veliko uspeha in sreče v novem letu 2012!

cvetličarna & papirnica LauRena

Gornji trg 25, Lovrenc na Pohorju

telefon: 02/675-22-07

gsm: 051/602-890

delovni čas:

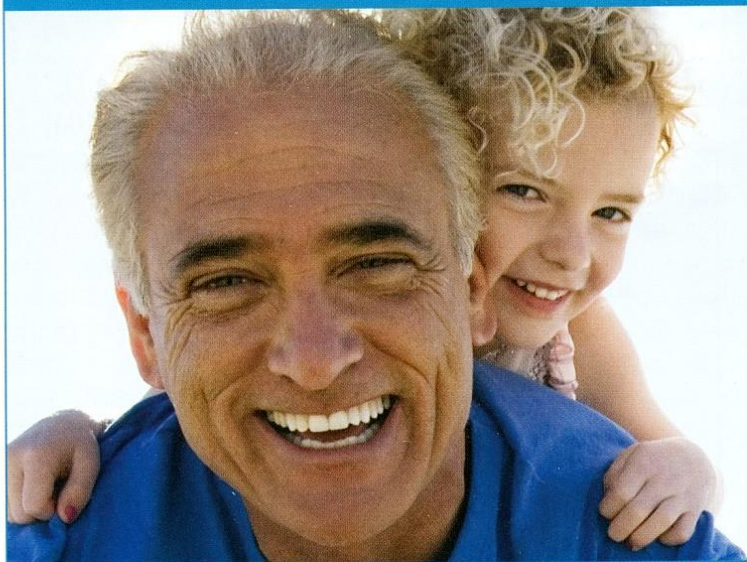
ponedeljek–petek: 8.00–19.00

sobota: 8.00–13.00

e-mail: laurena@email.si

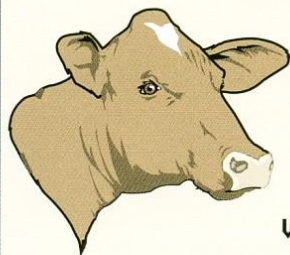
ZM PRIZMA MODRA NALOŽBA

ZM PRIZMA osebna
zavarovanja
Danes za jutri

080 19 20 • www.ZavarovalnicaMaribor.si

MESARIJA JAVORNIK

Gornji trg 40, Lovrenc na Pohorju
Telefon: 02/675-14-71

Odpiralni čas:
vsak dan od 8. do 13. ure in v sredo
ter petek od 15. do 17. ure

Nudimo vse vrste mesa in mesnih izdelkov.

Od specialitet pa:

- domače pohorske klobase – sočne, okusne in dobre,
- prekajeno meso po klasični metodi (z uporabo bukovih drv),
- pohorska zaseka – sočna, okusna in dobra,
- zelo dobra buteljčna vina: Rumeni muškat, Renski rizling, Traminec, Chardonnay itd., ter nekatere vrste prehrabnenih artiklov.

Cenjenim kupcem – strankam želimo vesele božične praznike in veliko uspehov, sreče, zdravja in veselja v novem letu 2012.

Direktorica Mojca Osovníkar

GORAZD HODNIK s.p.

Gaberca 2
2344 Lovrenc na Pohorju

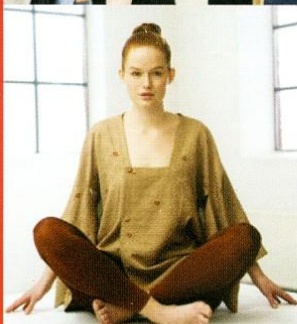
**GRADBENA MEHANIZACIJA
IN PREVOZNIŠTVO**

Tel.: 02/676-04-91

GSM: 041/647-958

Vsem strankam in naročnikom želim
uspešno poslovno sodelovanje
in vesele praznike ter srečno,
zdravo in uspešno novo leto
2012.

Vedno z vami, ... v skrbi za vaš sluh!

Sedež podjetja:
SLUŠNI APARATI - WIDEX d.o.o.

Ljubljana, Resljeva cesta 32
tel.: 01/234 57 00
www.widex.si; widex@widex.si

Poslovalnica:
Maribor, Ljubljanska 1a
tel.: 02/320 51 75

Delovni čas:
ponedeljek 8.00 - 17.00
torek 8.00 - 18.00
sreda 8.00 - 17.00
četrtek 8.00 - 17.00
petek 8.00 - 17.00

**GLASILU
SREČNO
NA POT!**

**Urednik: Jožef Javornik,
ekonomist**

**Vrtna ulica 8
2344 Lovrenc na Pohorju
Tel.: 02/675-28-71**

IVO BOSCAROL, PODJETNIK

*Jaz sem 100% pripravljen
na jutri. Pa ti?*

**OBIŠČITE NAJBЛИŽJO POSLOVALNICO
NOVE KBM IN IZBOLJŠAJTE SVOJO
PRIPRAVLJENOST Z NAŠIMI SVETOVALCI.**

 Nova KBM
PRIPRAVLJENI NA JUTRI

Antonija OSOVNIKER s.p.

Kumen 21/A (Na Logah)

Telefon: 02/675 42 51

FRIZERSTVO

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek

od 10. do 18. ure,

v sredo od 10. do 15. ure,

v soboto od 7. do 10. ure.

Ob nedeljah in praznikih zaprto.

Vsake stranke se veselim
in vsaki stranki tudi zdravje
in srečo želim.

Želim Vam tudi vesele božične
praznike in srečno novo leto 2012.

FOTO m
Atelje MARIJA

Ruše, Trg vstaje 10

Tel.: 02/668 84 23, GSM: 041/803 205

Delovni čas:

Ponedeljek–petek od 9. do 17. ure

Sobota od 8. do 12. ure

Vsake stranke se veselim in vsaki stranki zdravje in srečo
želim; želim pa tudi vesele božične praznike in srečno ter
uspešno novo leto 2012.

Katka

zavarovalna agencija

Dušan FORNEZZI, univ. dipl. ing.

Spodnji trg 19, 2344 Lovrenc na Pohorju

fax: 02/675-70-60, GSM: 041/705-470

VSEM SREČNO 2012